DOCUMENT RESUME

ED 177 848 FL 008 495

AUTHOR	Tuan, Do Dinh; And Others
TITLE	U.S. History. A Cambodian Supplement.
INSTITUTION	Bilingual Education Service Center, Arlington Heights, Ill.
SPONS AGENCY	Office of Education (DHEW), Washington, D.C.
PUB DATE	Feb 77
NOTE	98p.; Parts may not reproduce clearly
LANGUAGE	Cambodian
EDRS PRICE	MF01/PC04 Plus Postage.
DESCRIPTORS	*American History; Asian Americans; *Cambodian; Foreign Students; *History Instruction; *History Textbooks; *Indochinese; Instructional Materials; *Refugees; Secondary Education; Social Studies; Supplementary Textbooks

ABSTRACT

The recent influx of Indochinese refugees into the United States has added thousands of students needing special attention to American schools. High school subjects that involve technical terminology such as Biology, Physics, Chemistry, and Mathematics are especially difficult for these students. The same is true for subjects such as United States History which require some elementary background acquired by most Americans through mere exposure. This textbook is one of a series designed to act as a bridge between the skills and concepts already acquired by Indochinese students and those new skills and concepts they must acquire in the U.S. This supplementary text in Cambodian was designed to help the students understand their American history text in English. The material was compiled and adapted from high school texts in order that the terms and concepts would be applicable to standard secondary textbooks. (Author/AM)

****
* Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made *
* from the original document. *
****

ED177848

INDOCHINESE HIGH-SCHOOL SUPPLEMENTS

U.S. History: A Cambodian supplement

A High-School Bilingual handbook
for
the Cambodian student

U S DEPARTMENT OF HEALTH.
EDUCATION & WELFARE
NATIONAL INSTITUTE OF
EDUCATION

THIS DOCUMENT HAS BEEN REPRODUCED EXACTLY AS RECEIVED FROM THE PERSON OR ORGANIZATION ORIGINATING IT POINTS OF VIEW OR OPINIONS STATED DO NOT NECESSARILY REPRESENT OFFICIAL NATIONAL INSTITUTE OF EDUCATION POSITION OR POLICY

developed
by:

BEST COPY AVAILABLE

Dr. Dinh Tuan	Coordinator, Midwest Indochinese Resource Cente
Virochana Omkar	Foreign Language Teacher
Sang Thach	English Teacher
Patricia Guymont	Staff Assistant
Pham T. Thanh Minh	Secretary

FL008495

TITLE VII MIDWEST RESOURCE CENTER
500 SOUTH DWYER AVE., ARLINGTON HEIGHTS, IL 60005

February 1977

The activity which is the subject of this report was supported in whole or in part by the U.S. Office of Education, Department of Health, Education, and Welfare. However, the opinions expressed herein do not necessarily reflect the position or policy of the U.S. Office of Education and no official endorsement by the U.S. Office of Education should be inferred.

INDOCHINESE HIGH - SCHOOL SUPPLEMENTS

A series of six booklets:

-*U.S. History, Biology, Physics, Chemistry, Mathematics (Vietnamese)*
-*U.S. History (Cambodian)*

developed

by:

MIDWEST INDOCHINESE RESOURCE CENTER STAFF

-*Đỗ Đình Tuấn, Coordinator*

-*Patricia Guymont, Staff Assistant*

-*Phạm Thị Thanh Minh, Secretary*

CONSULTANTS AND EDITORS

-*Phạm Quốc Cường, Chemical Engineer*
-*Vũ Ngọc Đại, Mathematics teacher*
-*Lê Triệu Đẩu, Civil Engineer, Mathematics teacher*
-*Phạm Thị Bình Giang, Dentist*
-*Vũ Trường Giang, Science teacher*
-*Đỗ Đình Hoàng, Graduate Student in Chemistry*
-*Dương Minh Kính, English teacher*
-*Trần Chung Ngọc, Assistant Professor in Physics*
-*Dương Đức Nhụ, Assistant Professor in English*
-*Virochana Omkar, Foreign Language teacher*
-*Sang Thạch, English teacher*
-*Nguyễn Trọng Thị, Science teacher*
-*Dương Thiệu Toan, Mechanical Engineer, College Instructor*
-*Đỗ Đình Tuấn, Assistant Professor in Linguistics*

Duy Thanh, Artist

Foreword

The recent influx of Indochinese refugees into the United States has added thousands of students needing special attention to American schools. The sudden change to a new educational system and a new language of instruction experienced by Indochinese students has been extremely difficult and frustrating for them and has caused great concern among teachers. Although the learning of English is a priority, it takes a long time for students to acquire sufficient mastery of the new language to study every subject taught entirely in English. Thus, it is practically impossible for them to continue their full educational development in all content areas. High school subjects that involve technical terminology such as Biology, Physics, Chemistry, and Mathematics are especially difficult for these students. The same is true for subjects such as United States History which require some elementary background acquired by most Americans through mere exposure.

What is needed, in fact, is a bridge between the concepts and skills acquired by students in Indochina and the new knowledge that should be acquired here in the United States. This series of supplements is designed to answer that need.

We are grateful to the editors and consultants, mostly prominent high-school teachers in Indochina, for the time and effort spent in completing this booklet. We also wish to acknowledge the support staff who worked so diligently on this project.

Maria Medina Swanson, Director
Guillermo DeHoogh, Associate Director
Đỗ Đình Tuấn, Coordinator

លំនាំដើម

ការដែលកើតមានក្នុងពេលថ្មីៗនេះនៃជនភៀសខ្លួនពីឥណ្ឌូចិនមកសហរដ្ឋអាមេរិក បានបង្កើនចំនួនសិស្សដែលត្រូវការយកចិត្តទុកដាក់ពិសេសពីសាលាអាមេរិកាំង ។ ការផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងឆាប់រហ័សទៅកាន់វិធីនៃការសិក្សារបៀបថ្មី ហើយនិងភាពថ្មីដែលសិស្សទាំងអស់មកពីឥណ្ឌូចិនបានជួបប្រទះនឹងការលំបាកនឹងខកចិត្ត ហើយបានទាំងធ្វើឲ្យសាស្ត្រាចារ្យមានការជាប់អារម្មណ៍ខ្លាំង ។ ទោះបីការសិក្សានៃភាសាអង់គ្លេសជាភាសាទីពីរក៏ដោយ សិស្សត្រូវការចំណាយពេលដ៏ច្រើនសំរាប់ឲ្យបានចេះភាសាថ្មីនោះ ដើម្បីនឹងសិក្សាវិជ្ជាគ្រប់បែបយ៉ាងទៀតដែលបង្រៀនជាភាសាអង់គ្លេស ។ ហេតុដូច្នេះ ហើយសិស្សមិនអាចនឹងបន្តការសិក្សាឲ្យបានពេញលេញនូវគ្រប់មុខវិជ្ជា ។ មុខវិជ្ជាទាំងឡាយនៅក្នុងវិទ្យាល័យដែលមានពាក្យបច្ចេកទេសដូចជាវិទ្យាសាស្ត្រ ប្រវត្តិវិទ្យា គណិត ហើយនឹងពាណិជ្ជសាស្ត្រ ជាដើម ដែលពិបាកពិសេសសំរាប់ពួកសិស្សទាំងនេះ ។ ការលំបាកក៏មានដូចគ្នាក្នុងការសិក្សាប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់សហរដ្ឋអាមេរិក ដែលត្រូវឲ្យមានការចេះដឹងពី [illegible] ហើយដែលជនជាតិអាមេរិកទាំងបានដឹងឮ តាមការរៀនសូត្រច្រើនមកហើយ ។

ការដែលត្រូវការនូវការចាំបាច់ គឺជាការភ្ជាប់នូវគំនិតនឹងគតិសញ្ញាដែលសិស្សបានទទួលកាលនៅក្នុងស្រុកដើម និងការចេះដឹងដែលត្រូវបានទទួលនៅសហរដ្ឋអាមេរិក ។ ចំពោះបរិស័ទទាំងនេះ បានធ្វើសំរាប់នឹងប្រដាប់នូវការត្រូវ

ការនេះ ។

យើងទាំងអស់គ្នា សូមថ្លែងអំណរគុណ ដល់អ្នកនិពន្ធ ទាំងប៉ុន្មាន [illegible] ទាំងឡាយ ដែលគាត់ធ្វើសហការ ជាប្រចាំ [illegible] ដោយ [illegible] ដែលបានចំណាយពេលវេលា ការងារ សំខាន់ តែងសៀវភៅនេះ ។ យើងសូមថ្លែងអំណរគុណ ការគាំទ្រ ពីបុគ្គលិក ដែលបានធ្វើការ យ៉ាងសកម្ម ចំពោះ គម្រោងនេះដែរ ។

Maria Medina Swanson
Guillermo DeHoogh
Do Dinh Tuan

INTRODUCTION

The Indochinese High-School Supplements is a series of six handbooks especially designed for the Indochinese student in American high-schools. Five of the supplements are in Vietnamese and each deals with a specific subject-area : chemistry, physics, biology, mathematics or U.S. history. The sixth book is in Khmer and is a supplement for U.S. history. These supplements cannot in any way replace the textbook, but are designed to help the student in understanding the textbook. Serving as a language bridge, they can help the student to maintain his or her normal rate of progress in each subject area. The material presented was compiled and adapted from high school texts in order that the terms and concepts would be applicable to standard secondary textbooks and so that a similar curriculum would be followed. Although these supplements are not without some imperfections, it is hoped that they will be a major asset to the student and the teacher.

Each handbook in the series is composed of two parts, Basic Concepts and Glossary of Technical Terms. Part I, Basic Concepts, contains brief "lessons" pertaining to the appropriate subject area. These lessons provide key concepts of the subject presented in summary form. Preceding the Vietnamese or Khmer summaries are outlines of the lessons in English meant to serve as a content guide for the teacher. In the Mathematics Supplement, Part I is made up of geometry postulates and theorems instead of the lessons found in the other booklets.

Part II, Glossary of Technical Terms, can be used as a special dictionary. Technical terms pertinent to the subject area are presented in English followed by the Vietnamese (or Khmer) equivalent and an extensive description of the term, with examples when necessary, in Vietnamese (or Khmer).

It is hoped that these booklets will serve as tangible aids to help Indochinese students progress in their education, thereby increasing their chances for a better future in the United States.

Do Dinh Tuan, Coordinator
Midwest Indochinese Resource Center

បុព្វយោគ

បរិសិដ្ឋ សំរាប់វិទ្យាល័យ ផ្នែក [illegible] ជាជំពូកសៀវភៅ [illegible] ទាំងអស់មាន ៦ក្បាល ត្រៀមដាក់ឱ្យសិស្ស សំរាប់និស្សិត [illegible] នៅក្នុងវិទ្យាល័យ [illegible] ។

សៀវភៅ ៥ក្បាល សរសេររួច [illegible] ហើយ សៀវភៅនីមួយៗ សំរាប់វិជ្ជាមួយ : គឺជា រូបវិទ្យា ជីវសាស្ត្រ គណិតសាស្ត្រ និងប្រវត្តិសាស្ត្រ នៃប្រទេសអាមេរិក ។ សៀវភៅទាំង [illegible] សរសេរដោយ [illegible] ហើយមានបរិសិដ្ឋ សំរាប់ប្រវត្តិសាស្ត្រ នៃប្រទេសអាមេរិក ។ បរិសិដ្ឋទាំងអស់នេះ យ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មិនអាចជំនួសសៀវភៅសិក្សាដើមឡើយ ក៏ប៉ុន្តែសៀវភៅទាំងនេះ ត្រៀមសំរាប់ជាជំនួយដល់និស្សិតក្នុងការយល់ នៃសៀវភៅសិក្សាដើម ។ សៀវភៅនេះ អាចជាជំនួយនៃភាសាដល់និស្សិត ក្នុងការ [illegible] ការរៀនសៀវភៅនៃវិទ្យា ។ សង្ខេបៈ ដែលបង្ហាញ មានរបៀប [illegible] ហើយយកលំនាំតាម [illegible] ដែលប្រើនៅក្នុងវិទ្យាល័យ ក្នុង [illegible] ពាក្យ និងគំនិត អាចប្រើបាន ក្នុងសៀវភៅដើមទី១ ។ ដូច្នេះហើយ គេនឹងធ្វើតាមកម្មវិធី នៃការសិក្សា ដែលមាន [illegible] ។ ទោះបីបរិសិដ្ឋទាំងនេះមានការខ្វះយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏គេសង្ឃឹមថា បរិសិដ្ឋទាំងនេះ អាចនាំមកប្រយោជន៍ ជួយដល់និស្សិត និងគ្រូ ។

សៀវភៅនីមួយៗ ក្នុងជំពូក [illegible] ចេញមកពីផ្នែក គឺ : គំនិតជាមូលដ្ឋាន និង [illegible] ។ ផ្នែកទី ១ គឺផ្នែកខាង គំនិតជាមូលដ្ឋាន មានរបៀបសង្ខេប

ដែលត្រូវសម្រួលឲ្យស្របតាមប្រធាន។ មេរៀនទាំងអស់នេះ បានផ្តល់នូវគំនិតគោលមូលដ្ឋាន សំរាប់ប្រធាន ដែលលោកគ្រូអាចបង្ហាញពីរបៀបសរសេរ។

មេរៀនសរសេរ សរសេរជាភាសាអង់គ្លេស ដែលជាប់ដើមបន្តមេរៀនសរសេរជាភាសាខ្មែរ បានដាក់ទុក ប្រើជាប់គ្នាទៀតក៏សំរាប់សាស្ត្រាចារ្យ។

ផ្នែកទី២ គឺ អក្ខរានុក្រម ពាក្យបច្ចេកទេសការប្រើទូទៅ ពីវិជ្ជាការឯកទេសមួយ។ ពាក្យបច្ចេកទេសដែលត្រូវរៀបតាមប្រធាន បានបង្ហាញជាភាសាអង់គ្លេស ហើយប្រែតាមជាភាសាខ្មែរ ដោយមានប្រើពាក្យដែលមានន័យដូចគ្នា។ ហើយព្រមទាំងបានការពិពណ៌នា ដ៏ក្បោះក្បាយទូលំទូលាយទាំងពាក្យនោះ ព្រមទាំងមានឧទាហរណ៍ ភ្ជាប់ជាមួយនូវពេលដែលជាការចាំបាច់។

យើងសង្ឃឹមថា សៀវភៅនេះនឹងផ្តល់នូវជំនួយជួយយ៉ាងជាក់ស្តែង ដល់និស្សិតខ្មែរ ឲ្យមានការចំរើន លូតលាស់ក្នុងការសិក្សា។ ពីហេតុដែលនាំឲ្យខ្លួនការប្រែ នឹងមាន អ.ធាតុគិតប្រសើរជាងនេះ ដែលត្រូវបានជំនួសប្រើឡើង ក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិក។

Do Dinh Tuan, Coordinat
Midwest Indochinese Resource Ce

PART I

គំនិតជាមូលដ្ឋាន

Basic Concepts

ENGLISH OUTLINES OF HISTORY LESSONS

BASIC CONCEPTS

LESSON 1. PURITANISM: A MISSION ON TRIAL

-The decline of Puritan power
-The Puritan legacy - the Puritan ethic

LESSON 2. AMERICAN INDEPENDENCE: A STUDY IN REVOLUTION

-The many interacting forces causing revolution
-The British point of view
-The rebels' point of view
-An attempt at compromise
-The problem of taxation
-Locke's doctrine of natural rights
-The economic limitations of the colonies
-The conflict within the colonies
-The new nation based on the Declare of Independence

LESSON 3. THE NEW REPUBLIC: A STRUGGLE FOR UNITY AND DEMOCRACY

-The evolving of a new system of government
-The framing of the constitution
-The 3 branches of government
-Election practices

LESSON 4. SLAVERY

-Origin and development of slavery in America
-The situation of the negro prior to the Civil War
-The Abolition movement
-The legacy of slavery

LESSON 5. CIVIL WAR: THE TESTING OF UNION

-The issues of states rights and slavery
-The faulty interpretation of the war by Americans
-The damaging emotional effects of the war
-The purpose and meaning of the war expressed in the Gettysburg Address

LESSON 6. THE BLACK EXPERIENCE: THE NEGRO STRUGGLE FOR ACCEPTANCE

-The banning of racial discrimination in war industries
-Laws not implemented
-Achievements of Blacks as segregation prevailed
-The first and second reconstructions

LESSON 7. THE FRONTIER: EXPANSION'S IMPACT ON AMERICAN DEVELOPMENT

-The definition of the American after the revolution
-Individualism as a principle American characteristic
-The importance of the availability of land
-The effects of industrialism
-Frontier and Urban living

LESSON 8. THE CITY

-The U.S. as industrialized and urbanized in the beginning
-The problems and challenges of the city
-The dilemma of American cities today

LESSON 9. THE AMERICAN ECONOMY

-The effect of the railroad
-The achievement of self sustaining growth
-The beginning of grant coorporation and the factors favoring the "captain of industry".
-The drastic changes in America : population, business.

LESSON 10. RESPONSE TO INDUSTRIALISM

-Reform rather than over-throw of the economic system
-Description and goals of various groups working for change
-The differing views of Roosevelt Wilson

LESSON 11. EUROPEAN RELATIONS: CONFLICTS OVER NEUTRALITY

-American isolationism before and after World War I

LESSON 12. HEMISPHERIC RELATIONS: FROM PATTERNALISM TO PARTNERSHIP

-Indifference to conflict to cooperation
-American economic and political involvement in the Western Hemisphere

LESSON 13. ASIAN RELATIONS : CHALLENGES OF IMPERIALISM

-Open Door Policy
-Japan as a world power
-Increased American involvement in Asian affairs
-The U.S. as a Pacific Power
-The Rise of Asian Nationalism

LESSON 14. THE 1920'S : CONFLICT IN VALUES

- American pluralistic society
-The fight against change
-The stock market crash.

15. DEPRESSION AND THE NEW DEAL: A STUDY OF GOVERNMENT'S ROLE

rawbacks of the New Deal
ncreased Government involvement and bureaucracy
he idea deficit financing
ttention to Conservation
inimum welfare and security as a right

16. ORIGINS OF WORLD CONFLICT: TOTALITARIANISM

earl Harbor : the end of isolationism
.S. isolationism as a possible factor in World War II

17. WORLD WAR II - THE RESPONSE TO AGRESSION

oviet vs. Anglo-American objectives at the end of the war
he legacies of the war : good and bad

18. THE U.S. POLICY OF LEADERSHIP AND DEFENSE OF THE "FREE WORLD"

he revisionist historians' view of the cold war
nother historical view : the U.S. as a wise power
he end of "free security"

19. AMERICA AFTER WORLD WAR II: STABILITY AND CHANGE

he emergence of civil rights issues
he effects of Sputnik I
he ignoring of important changes in the 50's
he 60's as the transition period.

20. CONTEMPORARY FOREIGN POLICY: INTERNATIONAL CHALLENGES

he deadlock of the nuclear threat
ower shifts among the major alliances
e Gaulle's plan for France's role in Europe
he occupation of Czechoslovakia
he Berlin wall
he relaxation of tensions between the U.S. and the Soviet Union.
he Third World

21. TOWARD THE FUTURE: CHALLENGES OF THE 1960's AND 1970's

brief summary of the changes the U.S. has experienced and what the future olds.

Lesson 1: Puritanism

មេរៀនទី១ : ទ្រឹស្ដីពៀរីតិន

វិរសាធនកម្មនៃបក្ខជិតពៀរីតិនមិនបានសម្រេច ហើយក្លាយទៅជាគំរូភាគមួយនៃភាគនិងជំនឿ ។ ហេតុការណ៍ចាប់ផ្ដើមហើយលាតត្រដាងយ៉ាងឆាប់រហ័ស អាណានិគមមួយដែលភាគតិចជាអ្នកមានជំនឿ ភាគច្រើនជាអ្នកមានវិចារការណ៍ខាងសេដ្ឋកិច្ច ។ អាណានិគមចិត្តបរិតតែបានល្អជំរើន គេញចំណាយពេលវេលាដ៏ច្រើន ដើម្បីទាញអារម្មណ៍មនុស្សទាំងឡាយ ។ ពាក់កណ្ដាលគេលើយនៃមនុស្ស ខ្លះដើរឲ្យបក្ខជិតពៀរីតិន វិតតែចំរើនរក្សានូវទ្រឹស្ដីពៀរីតិន ដែលត្រូវគេបង្ខិតសេដ ។

ពិតទ្រឹស្ដីពៀរីតិនមិនសាបសូន្យទៀតឡើយ ។ ទ្រឹស្ដីពៀរីតិនទៅតែបានរក្សា ហើយអាមេរិកាំងភាគខ្លះៗជំនឿសាសនាពៀរីតិនជាមនុស្សមានសេរីភាពអាចយកការទទួលខុសត្រូវខាងភាគនយោបាយ ដើម្បីជាវិភាគទានចំពោះការអភិវឌ្ឍន៍នៃប្រជាធិបតេយ្យអាមេរិកាំង ។ តាមមតិពៀរីតិនជាមនុស្សម្នាក់ៗត្រូវអប់រំដើម្បីគេអាចរកឃើញសេចក្ដីពិតព្រះគម្ពីរក្នុងគម្ពីរ ដោយខ្លួនឯងបានក្លាយទៅជាពុទ្ធគតិអាមេរិកាំងជាមនុស្សម្នាក់ៗត្រូវបានអប់រំដើម្បីគេអាចបោះឆ្នោតយ៉ាងវិយ ។

ទិតមតិជាគេ ទាំងនេះជាមួយនឹងសេចក្ដីបញ្ជាក់នៃសាសនាពៀរីតិនអំពីកិច្ចការរកប្រាក់ និងសេចក្ដីប៉ះពាញ

កិច្ចការនឹងអំពីក្រុមមួយខាងដូរីជិត យ៉ាងតឹងរឹង ឧត្តមគតិដែលកើតបានត្រូវបង្រួមជាសីលធម៌ព្យូរីតិន។ សីលធម៌ព្យូរីតិនជួបជប្រយោជន៍ដល់ជីវភាពរស់នៅនៃមនុស្សលោក ហើយជីវភាពដ៏ប្រសើរសម្រាប់បញ្ជាក់ថា ជាជីវភាពមួយដែលមនុស្សម្នាក់ៗធ្វើការតាមសមត្ថភាពដែលគេមាន ហើយដេះដើម្បីញសម្រាប់សេចក្តីប្រសើរនៃសង្គមដែល ជៀសវាងនូវសេចក្តីហាយលោភជង។

ទោះបីសីលធម៌សក្យព្យូរីតិនត្រូវគេរិះគន់ពិតសេសចំពោះអារម្មណ៍នៃថ្មី ដោយភាពមិនភ្លឹកនឹងការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះកើតដ៏យ សំខាន់ ព្រះករុណាបានសរសើរ បញ្ជាក់ព្យូរីតិនអំពីសេចក្តីតស៊ូ ដើម្បីបង្កើតក្រុមមួយដែលធ្វើឲ្យមនុស្សដេះទទួលខុសត្រូវ ដោយខ្លួនឯងនឹងចំពោះអ្នកដទៃផងដែរ។ សហគ្រាសព្យូរីតិនជាកដ៏សង្គមមួយចំពោះឧត្តមគតិដ៏ខ្ពស់ សីលធម៌ សេចក្តីទុកចិត្តនឹងគុណសម្បត្តិដែលរួមករណីក្នុងការកសាងរដ្ឋនេះ។

លោកគ្រីស្តិតនេះ សូ ភីរ៉េស សាស្ត្រាចារ្យនៃរដ្ឋាភិបាលអាមេរិកកាំង បានឃើញថា: សីលធម៌សង្គមនឹងប្រជាធិបតេយ្យភាពនៃសហគ្រាសព្យូរីតិន។ លោកបានសរសេរថា ៖ . . . គេមិនអាចបំភ្លេចបានពិតសេសក្នុងសម័យនៃការបាស់ព្រោះនឹងស្ថានភាពវិប្រែប្រួលដែលប្រជាធិបតេយ្យអាមេរិកកាំងធ្វើកម្ពុលលើការស្ទូវនៃប្រជាជាតិ ដែលមានសីលធម៌និយមសចរិតនឹងសាសនានិយម។ ដោយកំពុងសនឹងសេចក្តីគ្រៀតដោយជម្លោះដែលសាសនាព្យូរីតិនពតាន់ដើម្បីលើកដល់ប្រជាធិបតេយ្យភាពអាមេរិកកាំងបាន់នឹងកំពុងរក្សាការ

ដូច្នេះ ក្រៅពីសីលធម៌ ... ខ្មែរ [illegible] ជាគោលមួយ ចំពោះ [illegible] អាមេរិកាំង [illegible] ចំពោះសេរីភាពបុគ្គល [illegible] ចំពោះប្រជាធិបតេយ្យភាព [illegible] បញ្ញត្តិ ចំពោះសេរីភាព ។ បើប្រជាធិបតេយ្យភាព បានចំរើនលូតលាស់ យ៉ាងខ្លាំង ក្នុងរដ្ឋទាំងនេះ [illegible] ពិភពលោក គឺពីព្រោះ យើង កំពុង [illegible] សីលធម៌ នៃខ្មែរ [illegible] ។

ទោះបីសង្គ្រាមឡិកស៊ីងតុនមិនសូវមានន័យសំខាន់ខាងផ្នែកយោធាទេ ក្រោយមកក្លាយទៅជាគំរូមួយនៃទឹកចិត្តបដិវត្តអាមេរិកកាំង ។ តំណូរនេះគួរដោយរាប់ស [illegible] ប្រមាណ ក្រោយសង្គ្រាម តំណូរបង្ហាញនូវការជាក់ [illegible] ចេញពីកាំភ្លើងធំមិនអាចក្រសួ ដោយកិតមានបាញ់តែមួយគ្រាប់ ។ តំណូរក្រោយមក [illegible] ការកើតឡើង [illegible] ១៧ តំណូរទាំងនេះមិនគ្រាន់តែបង្ហាញនូវ [illegible] មកវិញនៃអ្នកអាណានិគមតែប៉ុណ្ណោះ ព្រមទាំងជំហររឹងពឹង [illegible] ។ តើការប្រែប្រួលដ៏ធ្ងន់បានសារសំខាន់អ្វីខ្លះដល់ព្រឹត្តិការណ៍ប្រវត្តិសាស្ត្រ ?

Lesson 2: American Independence

មេរៀនទី២ : ឯករាជ្យនៃជាតិអាមេរិកាំង

ការបដិវត្តអាមេរិកកាំងបានធ្វើឡើងដោយច្រើនកត្តាផលរបស់វា ។ សេចក្ដីពេញចិត្តដោយខ្លួនឯង [illegible] សេចក្ដីអាប់អួននិងការសង្ស័យបានរួមទៅក្នុងមួយពីក្រោយការបដិវត្តអាមេរិកកាំង ។ ការឃោសនាពីតំរូវប្រជាជនច្រើនវិតធ្វើឲ្យកងកម្លាំង [illegible] ទៀតឆ្លក់ទឹកចិត្ត ។ គេអាចសន្និដ្ឋាន

ជារដ្ឋាភិបាលអង់គ្លេស យល់ព្រមឲ្យនូវការសំរេចចិត្តនៃពួកបាល់ប្រទេសអាមេរិកខាងជើង ហើយពួកបាល់ប្រទេសក៏យល់ព្រមឲ្យនូវបណ្ណាការនៃរដ្ឋាភិបាលអង់គ្លេសវិញ ។ តាមសេចក្តីយល់ឃើញនៃជនជាតិអង់គ្លេស សមាជិកទាំងឡាយនៃចក្រពត្តិអង់គ្លេស ទោះរស់នៅក្នុងអាណានិគមណាក៏ ក៏សុទ្ធតែជាប្រជារាស្ត្រអង់គ្លេស គេត្រូវតែគោរពច្បាប់ទាំងឡាយ ហើយក៏ [illegible] នៃរដ្ឋាភិបាលអង់គ្លេសវិញ ។ ចាប់តាំងពីពេលរដ្ឋាភិបាលអង់គ្លេសបានបង្កើតអាណានិគម ដោយយល់ព្រមឲ្យច្បាប់ផ្សេងៗ និងដើម្បីផ្លាស់ជាផលប្រយោជន៍ទាំងមូលនៃចក្រពត្តិ គេសង្ឃឹមថាប្រជារាស្ត្រនឹងទទួលស្គាល់នូវអំណាចនៃរដ្ឋាភិបាលដោយពិតច្បាស់ ។

ក្នុងចន្លោះមួយពីមួយ ពួកបាល់ប្រទេសអ្នកដឹកនាំអង់គ្លេស ដើម្បីជាតែកំពង់ អាចច្បាប់និងបញ្ញត្តិ ។ ការកំណត់ក្រុមហ៊ុនចៃក៏សម្រេចឲ្យ យ៉ាបានបង្កើតនូវបញ្ញត្តិ ហេតុនេះ ចំរើនវិវាទមានសេចក្តីគម្រាមកំហែងដល់ប្រជារាស្ត្រ និងអ្នករដ្ឋការ ទ្រព្យសម្បត្តិត្រូវគេបំផ្លាញ ពេលហើយច្បាប់រដ្ឋសភាក៏ត្រូវគេមើលងាយវិញ ។

ជនជាតិអង់គ្លេសក៏មើលពួកអាណានិគមជាពួករឹងក្បាលមិនទៀងមិនទាង ។ ក្នុងសម័យអាណានិគម អ្នកអាណានិគមបានទទួលផលខ្លះ ក្នុងនាមជាសមាជិកនៃចក្រពត្តិអង់គ្លេស ។ ដោយសារអភិវឌ្ឍនៈ និងការជួញដូរនៃអាណានិគម បានទទួលរស់រានដោយការពារយោធាអង់គ្លេស សេចក្តីបដិសេធនៃពួកអាណានិគម ចំពោះវិភាគទាន សំរាប់ការពារចក្រពត្តិអង់គ្លេស ត្រូវជនជាតិអង់គ្លេស ទើបជា [illegible] ។

ប៉ុន្តែ ទោះជា យ៉ាងណា រដ្ឋាភិបាល អង់គ្លេស សម្រុះសម្រួលជាមួយ អ្នកអាណានិគម ។ កាលដែល អ្នកអាណានិគម ជំទាស់ នូវ ច្បាប់ស្តីអំពី ការបង់ពន្ធ ក្នុងស្រុក រដ្ឋាភិបាល អង់គ្លេស ក៏បំភ្លេច ច្បាប់នេះទៅ ។ ពេលដែលច្បាប់ ស្តីអំពី ការបង់ពន្ធដំណោះទៀត ឯកពីបរទេស មិនបាន សំរេច សំដែល រដ្ឋាភិបាលអង់គ្លេស ក៏បំភ្លេច ច្បាប់នេះ មួយដងទៀត ។

គឺក្រោយពេល ការ ដប់ លៀង វិកលៅ បញ្ចូននេះ ឯង ទើប ពួកអ្នករដ្ឋ ការដែល គាំទ្រចិត្ត សំរុះសំរួល ជាមួយ អ្នកអាណានិគម បាន ឲ្យ ការសន្និដ្ឋាន ប្រតិបត្តិ នូវ នយោបាយ មួយ ដែល គេយល់ថា មានប្រសិទ្ធភាពជាង ។

ពួកបាល់ព្រោះ បាន រក្សា នូវ ទំនួលភាព ជួយខ្លួនអំពី រដ្ឋាភិបាល ក្រៅគេ ។ ក្នុងពេល ទទួលស្គាល់ អំណាចដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ នៃព្រះរាជអាណាចក្រ អង់គ្លេស គេក៏មិនបានយល់ស្របថា រដ្ឋសភាមានសិទ្ធិ ដើម្បី តែងតាំង ច្បាប់ សម្រាប់ អាណានិគម ទាំងឡាយ គ្រប់ប្រការ ហើយ ពិសេស ការបង់ពន្ធ ។

គេបាន ដំរូវជាតាម រដ្ឋធម្មនុញ្ញ អង់គ្លេស រដ្ឋសភា គ្មានសិទ្ធិ ពិនិត្យ ច្បាប់ សម្រាប់ ម៉ាសាជូសេត ហើយសភា ម៉ាសាជូសេត ដែល ក្រៅ ពិនិត្យ ច្បាប់ សម្រាប់ ហាងប្រតាង ។

ទោះនៅក្នុង រដ្ឋ អង់គ្លេស ក៏ត្រូវ បង់ពន្ធ តាមរយៈ អ្នកតំណាង របស់ ខ្លួនដែរ ។ ក្នុង អាណានិគម អាមេរិកាំង ប្រការនេះ មានន័យ ជាសភា អាណានិគម ។

ក្រៅអំពី ការបញ្ជាក់ នូវមុខងាររបស់គេ ហើយអាង រដ្ឋធម្មនុញ្ញ អង់គ្លេស ពួកបាល់ព្រោះ ក៏បានលើក យកទ្រឹស្តី លោក ឡុក គឺ ឯកតា ក្រោះ ។ លោកឡុក គឺ បានសរសេរថា អ្នក

ក្រោមបង្គាប់ ជនជាតិ អង់គ្លេស ទាំងឡាយ នៃ រដ្ឋណាក៏ ក៏ត្រូវមាន សិទ្ធិ ជម្រុះជាតិ ចំពោះ ជីវភាព សេរីភាព និង សម្បត្តិទ្រព្យ ដែល គ្មានរដ្ឋាភិបាលណា មួយ អាចដកហូត ដោយគ្មាន ទោសជាក់ ឡើយ ។ បើរដ្ឋាភិបាលណា បំពានបំពារ លើជន រឺសមូហជាតិ នៃ ដែនស្រុក ប្រជាពលិភាព: និង តំណាក់រដ្ឋាភិបាលណោះ ពេល កំណើត សេដ្ឋកិច្ច នៃ ពួក បាល់ ប្រាំសិទ្ធ ទៅ លើ ដំណើរ ជានយោបាយ ជនជាតិ អង់គ្លេស រាជពា ជីណោះ អត់ វិស្សមៈ អាណានិគម ។ ទោះអ្នកទៅមិលខាងលិច មានសិទ្ធភាព មិនសំខាន់ បើស្រីរកជំរៅយ៉ាងណា ក៏ តែមិនបានអនុញ្ញាតិ ឲ្យធ្វើផលដៅ កាន់ទិសខាងលិច នៃការគាំលាហាន បានដែរ ។ សហគ្រាស់ អាណានិគមក្នុងពពួរ ដិញ ដើរ ស្លាប់ ឆនិង ការកេងប្រវ័ញ្ច ពីកម្ម ក៏ត្រូវបានដាក់ កំរិត ហើយ ច្បាប់ ទម្លាប់ វិភាគភព វិស្សមៈ ភាព ដែក កសិកម្ម បានអនុញ្ញាតិ ឲ្យធ្វើ ក្នុង ដំបន់ ខ្លះ ។ ម្ចាស់សហគ្រាស អាមេរិកាំង អាចយកចំណេញ បានច្រើន បើគេ មានសេរីភាព គ្រប់គ្រាន់ ដើម្បី ធ្វើ ជំនួញ ទៅ ទីណា ក៏មួយ អ្នកណា ដែល គេ បំណង ។

ឆ្នាំ ១៩៤៥ ការ ខ្វះគ្នា ទាំងនេះ ដូចជាហាក់ត្រូវគ្នា ហើយ ជម្លោះ អំពី អំណាច ក្នុង អាណានិគម ទាំងឡាយ ក្លាយទៅជា ការប្រយុទ្ធ មួយ ។ ទោះគេមើលការបងវិវត្ត ដូចជាការប្រយុទ្ធ មួយ:ភាពគូ ភាគី ទាំងពីរ ក្នុង អាណានិគម ក៏ជា ការប្រយុទ្ធ មួយរវាង អង់គ្លេស និង អាណានិគម ទាំងឡាយ ។ វណ្ណៈ អភិជន ទាំងឡាយ ដែលធ្លាប់ ទទួល សេចក្តីសប្បាយ សប្បាយ អំពីរដ្ឋាភិបាល ចក្រពត្តិ តោងវិតមានការ ខូចខាត បាត់បង់ ច្រើន ក្នុង ពេល ផ្លាស់ប្ដូរ សង្គ្រាម និងយុទ្ធ ។ តែក៏ បានប្រឆាំង ជាមួយ អ្នកធ្វើ បតិចិត្ត វិតប្រឆាំង សង្គ្រាម ជា

ឱកាស។ ក្នុងពន្លឺនេះ គេបានទស្សនាការបដិវត្តអាមេរិកាំង ដោយយល់ថា នោះជាជម្លោះមួយចំពោះអ្នកកាន់អំណាច ក្នុងអាណានិគម ឬក៏ជាការប្រយុទ្ធសម្រាប់រដ្ឋាភិបាលអាណានិគមនេះឯង ។

ការបដិវត្តអាមេរិកាំងបានកើតឡើងដោយការផ្លាស់ប្តូរអ្នក តារទេសអឺរ៉ុបទៅជាជនជាតិអាមេរិកាំង ហើយលូតចម្រើនដូចជាអារម្មណ៍មួយទៅលើសិទ្ធិនយោបាយជាគ្រឹះនៃមនុស្សលោក ហើយការបដិវត្តក៏បានឡើងដល់កំរិតខ្ពស់ជាទីបំផុត ខាងវិធីករយោបាយ លទ្ធផលនៃការបដិវត្តជាកំណើតនៃរដ្ឋមួយថ្មី យ៉ាងតាមជំនឿដែលបានគូសបញ្ជាក់ក្នុងសេចក្ដីថ្លែងឯករាជ្យ “ គឺមនុស្សទាំងឡាយដែលធម្មជាតិបង្កើត ត្រូវមានសិទ្ធិស្មើគ្នា ហើយជីវិត សេរីភាព និងសុភមង្គល ក៏មិនអាចឃ្លាតពីមនុស្សបានឡើយ។ ដើម្បីការពារសិទ្ធិទាំងនេះ រដ្ឋាភិបាលក៏បានបង្កើតឡើងដោយកម្លាំងពលមនុស្ស ហើយក៏ជារបៀបគ្រប់គ្រងសម្រាប់ប្រទេសជាតិ ។

Lesson 3: The new Republi

មេរៀនទី៣ : សាធារណរដ្ឋ

អ្នកនយោបាយដំបូងដែលប្រឈមមុខចំពោះសំនួរជាតិ រដ្ឋាភិបាលនឹងត្រូវបានគ្រប់គ្រងតាមរបៀបណា? ពុំបានរកឃើញចម្លើយសមរម្យ សម្រាប់អភិវឌ្ឍនៈ [illegible] នៃរដ្ឋាភិបាល ។ គេឃើញថាប្រមាណឆ្នាំដំបូង រដ្ឋាភិបាលបានទទួលជោគជ័យច្រើនជាងបរាជ័យ ។ ក្រោយមួយជំនាន់ចាស់ លើកដំបូងរដ្ឋទាំងឡាយយកបានរួបរួមគ្នាក្រោមរដ្ឋាភិបាលតែមួយនឹងស្មោះស្ម័គ្រចំពោះគោលបំណងជាតិ ដែលបានសំរេចឡើងក្នុងពេលលោកហ្សកស៊ិនដោប្រធានាធិបតី រដ្ឋាភិបាលបានអនុញ្ញាតឲ្យប្រជារាស្ត្រគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ចូលរួមក្នុងចលនានយោបាយជាតិ ។

មានឥទ្ធិពលដ៏ច្រើន ដែលបានចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍនៈនេះ ។ ប្រការណ៍សំខាន់ក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ គឺជំហានដំបូងផ្ដល់នូវតារាងមួយដ៏គល់សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលថ្មី ។ សេចក្តីស្មោះស្ម័គ្រចំពោះ[illegible]ក្នុងពេលដោះអាក្រក់ខ្លាំង ជួយដ៏សំខាន់ជួយឲ្យរដ្ឋាភិបាលលូតលាស់ចំរើន ។

ការក្រោកឡើងនៃបក្សនយោបាយបណ្តាលឲ្យប្រជាជនមាន[illegible]ដើម្បីចូលរួមខាងជីវិតនយោបាយ និងមានឱកាសសំដែងនូវមតិរបស់ខ្លួន ។ តាំងពីពេលប្រជា

នាធិបតី ជាអ្នកដឹកនាំ នៃបក្ស របស់គាត់ និងជាប្រមុខរដ្ឋ គាត់មានអំណាចច្រើនជាង ហើយក៏ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវចំពោះសេចក្តីបំណងនៃសាធារណជន ។

ក្នុងពេលប្រធានាធិបតីជាអ្នកទទួលខុសត្រូវចំពោះសេចក្តីបំណងនៃសាធារណជន តុលាការជាន់ខ្ពស់ក៏មាននាទីជាអ្នកការពាររដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងច្បាប់ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នៃជាតិ និងរក្សាអាងសិទ្ធិផ្សេងៗ ដែលបានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ជាពុំអាចនឹងរំលោភបាន ។

គេបានរៀបរៀងការអភិវឌ្ឍនៈទាំងនេះ តាមលទ្ធិប្រជាធិបតី ។ តែទោះជាមានការនៅខ្វះខ្លះ ក្នុងរបៀបបោះឆ្នោតជ្រើសជាបក្ខជន នៃសម័យប្រជុំ និងការលះបង់ទ្រព្យសម្បត្តិ ដើម្បីបោះឆ្នោតក្នុងរបៀបខ្លះ បែបវិធាននយោបាយ ក៏មិនមែនជាអ្វីដែលកម្ពុជាយើងហៅថាលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យពេញលក្ខណៈដែរ ប្រជារាស្ត្រច្រើនជាន់ថ្នាក់ ដូចជាស្រី ដែលជាកសិករក្រហម និងកសិករហៅ ទោះជាកម្មការៈគេ ប្រើមែនជាកម្មការៈ ក៏មិនបានអនុញ្ញាតិ ឲ្យមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត ។ កម្មពលដែលបង្កើតលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៃលោកខាងលិច បានដាស់តឿនដល់ជាតិអាណានិគមទាំងជាច្រើន ប្រឆាំងចំពោះសេចក្តីអយុត្តិធម៌ទាំងនេះ ហើយសេចក្តីតម្រូវនៃកម្មពលទាំងនេះ ធ្វើឲ្យមហាសង្គម មានការលំបាកជាច្រើន ។

Lesson 4: Slavery

មេរៀនទី៤ : ទាសភាព

ជំពូកនេះចាប់ផ្ដើមដោយរឿងមួយនិយាយអំពីជនស្បែកខ្មៅម្នាក់ដែលការបាត់បង់ជីវិតរបស់គាត់មិនធ្វើឲ្យម្ចាស់ជាប់[illegible]។ ឆ្នាំ១៨៦០ [illegible] នៃជនជាតិស្បែកខ្មៅនៅសហរដ្ឋអាមេរិក [illegible] មិនមែនជាបញ្ហា [illegible] ទៀត។ នោះគឺជាកម្មវត្ថុនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងសីលធម៌ ដែលបែងចែករដ្ឋ[illegible]។ អ្នកអាណានិគមដែលទិញខ្ញុំ [illegible] នូវ[illegible]ជាហេតុដល់សង្គ្រាមដែលអាចកើតឡើង។

ទាសភាពដែលផ្ដើមកំណើតនៅអាមេរិកដោយគ្មានគ្រោងការ។ ក្នុងរវាង៥០ឆ្នាំ នៃ[illegible] ត្រូវតាមច្បាប់ [illegible] ក្នុងបំណងដើម្បីឲ្យគេដោះលក់ [illegible] លោក ដូចជាទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងៗដែលមានតម្លៃ។ ក៏ប៉ុន្តែរហូតមកដល់សម័យសង្គ្រាមបដិវត្ត ទាសភាពនៅ[illegible] ក្នុងការរស់នៅខាងផ្នែកវប្បធម៌ សង្គមកិច្ច សេដ្ឋកិច្ច និងនយោបាយ។ [illegible] ម៉ាស៊ីនកិនកប្បាស [illegible] ដែលមាន [illegible] ខាងត្បូង។ ការចុះចាញ់ដោយ [illegible] ម្ចាស់ពួកខ្ញុំ [illegible] ព្រោះការ [illegible] ពួក

ខំ កម្មករ ក្នុងគោលបំណង បំបាត់ទាសភាព ក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិក ពួកកម្មករ ទើបនឹងបានទទួល ការធ្វើបាប ធ្វើទោសពីម្ចាស់ដីឯការសះសើរ ។ ហេតុនេះ ខ្លះក៏ប្រមតាម ទាសា ខ្លះក៏លួចរត់ ខ្លះប្រឆាំងនឹងម្ចាស់ ក្នុងគោលបំណង រកឲ្យនូវភាពថ្លៃថ្នូរ ឲមនុស្ស ។ ពួកខ្ញុំកម្មករ គាត់ខ្លះ មានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ ដើម្បីជីវិត ទោះជាយ៉ាងណាក៏ គេមិនអាចផ្ដល់នូវសមមូល ចំពោះគ្រួសារបានឡើយ ។ ជិត ៤០០០០ ជនស្បែកខ្មៅ បានខំតស៊ូ ដើម្បីទាមទារសេរីភាព ប្រមាណជាមួយនឹងសម័យសង្គ្រាមក្នុងស្រុក ។ ពួកជនស្បែកខ្មៅ នៅទិសខាងត្បូង អាចមានសម្បត្តិទ្រព្យខ្លះ អាចរកស៊ីចិញ្ចឹមគ្រួសារ តែគេមិនអនុញ្ញាតឲ្យមានសេរីភាពខាងសេដ្ឋកិច្ចនយោបាយ ដែលធម្មតាសម្រាប់តែជនស្បែកស ។ នៅទិសខាងជើង ជនស្បែកខ្មៅមានសេរីភាពពិតប្រាកដ ដោយហេតុមានការប្រកួតប្រជែង ខាងឧស្សាហកម្ម នៃដែនទិសខាងជើងមកនៅ ។

ទោះមានគំនិតគុយគួន ចំពោះអាមេរិកកាំងស្បែកខ្មៅ យ៉ាងណា ផលដើម្បីបំបាត់ទាសភាពក៏មានដំណើររីកពីងក្នុងរវាង ១០ឆ្នាំ មុនពេលសង្គ្រាមក្នុងស្រុកកើតឡើង ។ អ្នកផ្ដើមគំនិតបដិសេធទាសភាព បានប្រើគ្រប់មធ្យោបាយ ដើម្បីបញ្ចុះបញ្ចូលអ្នកដទៃទៀត រួមកម្លាំងជាមួយក្នុងការអនុវត្តគំរោងការ ដោយហេតុដំណាក់ក្រោយបានកើតលូតលាស់ក្នុងចំណោមជនជាតិស្បែកស គេក៏បានរៀបចំនឹងដឹកនាំការអនុវត្តវិធានការដែលបានត្រៀមទុក ។

គេបានបំបាត់ពលទាសភាព ក្នុងសម័យសង្គ្រាម

ក្នុងព្រែក ។ តែដំណាក់នៃទាស់ភាព នៅតែមានខ្លះ ក្នុងឯមួយ
ផ្ទៃនៃដីនរ៉ុសក្រៅស៊ ។ ទល់មកពេលកឡូនេះ បញ្ហាខ្លះ ។
ផែតកើតឡើងរវាងអាមេរិកកាំងស៊ីនិងវៀតកុម្ម
និស្ត ដែលកើតឡើង ក្នុងល័យមុន ហិដំណាក់មួយក្នុង
កើត ការជិតអាមេរិកកាំង ហើយក៏ជិតប្រយុទ្ធក្នុង
ដីទាំងភាពៈស់នៅនៃដែនជិតអាមេរិកកាំងដែរ ។

Lesson 5: The Civil War

មេរៀនទី៥ : សង្គ្រាមក្នុងស្រុក

សហរដ្ឋអាមេរិកបានរៀនរស់នៅសេរីភាពអស់ជិតមួយសតវត្សមកហើយ មិនពេញជាសេរីភាព [illegible] មួយ។ កម្មវត្ថុនៃសិទ្ធិរដ្ឋនិងទាសភាព បណ្តាលឲ្យការសម្រុះសម្រួលមិនអាចធ្វើទៅបាន។ ពេលដែលអ្នកនៅទិសខាងជើងយល់ថាគេអាចបង្ខំអ្នកនៅទិសខាងត្បូងធ្វើតាមបំណងចិត្តគេបានដោយបោះឆ្នោតឲ្យលោកលីនខុលន៍ធ្វើជាប្រធានាធិបតី ហើយអ្នកនៅទិសខាងត្បូងយល់ថារបៀបវិធីសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ចត្រូវគេគំរាមកំហែង ក៏សម្រេចចិត្តបាក់ចេញអំពីសហព័ន្ធ។ បញ្ហានៃទិសទាំងពីរក៏បានដោះស្រាយដោយសង្គ្រាម។

សង្គ្រាមនេះ [illegible] មានសារៈសំខាន់ ហើយក៏ជាមធ្យោបាយដោះស្រាយនៃជនជាតិអាមេរិកាំង [illegible]។ កើតជនជាតិអាមេរិកាំងមានសាមគ្គីភាព និង [illegible] ចំពោះទាសកម្មនៃសង្គ្រាមនឹងចំពោះសេដ្ឋកិច្ច [illegible] នៃកងសន្តិភាព [illegible] ប្រវត្តិសាស្ត្រនៃការកសាងបន្តឡើងវិញ ហើយការរីកចម្រើនក្នុងរយៈយូរ អាចក្លាយទៅជាការពិតជាការជឿជាក់។ [illegible] មកពេលក្រោយ យ៉ាងហោចក៏មានអាមេរិកាំងភាគខ្លះធ្វើពិធីបុណ្យរំឭកភាព [illegible] នៃសង្គ្រាម។ ប្រវត្តិសាស្ត្របានគូសបញ្ជាក់

នូវភាពក្រពាស់ក្រដង់ និងជំងឺដៀងនៃជំពាំង ហើយត្រូវដួរ និងអាក់ណកម្ម ការត្រៀមទុកដីរ ការបង្ហូរឈាមដ៏កតន័យវិទិល អ្នកនិពន្ធម្នាក់ហៅជា សេដ្ឋកិច្ច ម្រះបំរៀង គានមពោ សក្រោកឆា នៃអ្នក ដែលហ៊ានបាដយ នៃអរិយធម៌ អាមេរិកកាំង ។

ជាង ២០០០០០ នាក់ មេរិកកាំង ត្រូវបាត់បង់ជីវិត ដោយសង្គ្រាមនេះ ហើយក្នុងចំណោមនេះ រាប់ពាន់អ្នកត្រូវស្លាប់ ពីព្រោះការព្យាបាល និងថ្នាំពេទ្យ ពុំបានមិតមិល់ ។ លើសលប់ជាង ការបាត់បង់ជីវិតនៅទៀត គឺការខ្វះខាត ទាំងផ្នែកសីលធម៌ ។ សេដ្ឋកិច្ចស្ទប់ខ្ទើម និងភាពដុះដក់នៃសង្គ្រាម ដើម្បីមានស្នាមយ៉ាងធំ ក្នុងការរីកសោធន៍ នៃដំណើរអាមេរិកកាំង ។ ភាពសាហាវនៃសង្គ្រាម បានបង្កើតសេដ្ឋកិច្ច ស្ទប់ខ្ទើម និងការខ្វះខាត ដែលជាប់រហូតជាងមួយសតវត្ស ក្រោយមក ។ តើសម្រេចបានការអ្វីខ្លះ ដែលនៅជាក់ស្តែង ? តើវាមានសារៈសំខាន់អ្វី ចំពោះយើងទាំងអស់គ្នា ?

លោក អាប្រាហាម លីនកុលន៍ ជាអ្នកដាន់សំឡិតភាពជាងគេ ក្នុងសម័យនោះ បានបញ្ជាក់នូវគោលបំណង និងន័យនៃសង្គ្រាម ក្នុងស្រុកក្រោមកំរិតស្នាក់ ដែលបណ្តាលឡើង ដីរលោះសម្រាប់ដីធំក្រោយ ។ នៅហ្គេទីស្បឺក ដែលជាកន្លែងគាត់ បានឧទ្ទិសវាលកប់ខ្មោចជាតិមួយ សម្រាប់ទាំងរាប់ពាន់ទាហាន បាត់បង់ជីវិត ពេលនេះ លោកបានពោលថា ៖

... យើងមិនអាចឧទ្ទិសបាន យើងមិនអាចមើលថ្វីអោយទៀតបាន យើងមិនអាចគោរពធ្វើអោយទៀត

ម្នាក់ ជីកដីនេះ ។ អ្នកកងឃាំងស្លាប់រស់ តាំងឡាយឲ្យប្រយុទ្ធ
នៅទីនេះបានគោរពទុក្ខជ្រៅ អាថ៌កំបាំង ។ តាំងពីលោកដឹងកត់
ត្រាប្រចាំអាំ ឲ្យយើងបានពោលនៅទីនេះថា គេមិនអាច
បំភ្លេចអ្វី ឲ្យអស់តាំងពីពេលបានធ្វើនៅទីនេះ ។ យើងអ្នក
រស់នៅក្នុងខ្ទមនៅទីនេះ ជំពោះកិច្ចការឲ្យយើងបានសម្រេច
ឱ្យលោកតាំងពីណា បានកសិកម្មបង្កើត ផលដំណាំ ព្រៀង
កាំបិតប្រយុទ្ធ ។ យើងតាំងរស់នៅទីនេះ ក្នុងវិញ្ញាណជំ
ពោះកិច្ចការប្រសើរ នៅជំពោះមុខយើង ដោយការបាត់
បង់ជីវិត ជំនួយខ្លួន យើងក៏ត្រូវតែមានភក្តីភាពជំពោះ
ហេតុឲ្យអស់លោកនោះ បានទំនើបកិច្ចការលម្អិត
មុននេះ គឺយើងសម្រេចជាការបាត់បង់ជីវិត ទាំងនេះនឹងមិន
សាបសូន្យឡើយ ។ គឺធ្វើនេះ ដោយវីរភាព ដោយព្រះអាថ៌
មេត្តានឹងមានកំណើតថ្មី នៃសេរីភាព ហើយជីវិតបាន
ឱ្យបានបង្កើត ដោយប្រវត្តិសាស្ត្រ នៃប្រវត្តិសាស្ត្រនឹងមិនសាប
សូន្យឡើយ ។

LESSON 6 មេរៀនទី ៦ ។

THE BLACK EXPERIENCE ការពិសោធន៍នៃអាមេរិកាំងស្បែកខ្មៅ ។

សេចក្ដីផ្ដើម ។

សេចក្ដីសង្គ្រោះនៃលោកប្រធានាធិបតី FRANKLIN D ROOSEVELT ដើម្បី [illegible] ប្រទេស [illegible] សេដ្ឋកិច្ច [illegible] ក្រោយ [illegible] អាមេរិកាំង [illegible] ។ អ្នកដឹកនាំ [illegible] ច្បាប់ [illegible] អាមេរិកាំងស្បែកខ្មៅ [illegible] ក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិក ។ [illegible] ។ [illegible] ។ [illegible] អាមេរិកាំង [illegible] ស្បែកខ្មៅ [illegible] ស្បែកស ។

ក្នុងទសវត្ស [illegible] សតវត្សទី២០ អាមេរិកាំងស្បែកខ្មៅនៅទិសខាងជើង [illegible] អាមេរិកាំងស្បែកខ្មៅ [illegible] ។ [illegible] ស្បែកខ្មៅ [illegible] ។ [illegible] ។ [illegible] ។

ក្នុងពេល [illegible] អាមេរិកាំងស្បែកខ្មៅបាន [illegible] ស្បែកស [illegible] ។ [illegible]

ក្រោយនឹងនៃកិច្ចសន្យានេះហើយក៏ចំពោះលេខទី៧ភាពនិងដោយសារការពិនិត្យអាជ្ញាធរជាប់
និងពីរនៃទៀតទំហំនាំជាក្នុងអាកាសមកនេះទៅកាន់ដល់ស្រុកខេត្តរបស់យើងដែលមិននៅមានឡើងហើយ
ខ្មាស ៗ

LESSON 7 មេរៀនទី៧

THE FRONTIER ព្រំប្រទល់ ។

សេចក្ដីសង្ខេប ។

ក្នុងរយៈពេល [illegible] បដិវត្តន៍នៃសហរដ្ឋអាមេរិកាំង [illegible] អាមេរិកាំង [illegible] ហើយ [illegible] តើ [illegible] អាមេរិកាំង [illegible] ? CREVECOEUR [illegible] អាមេរិកាំង [illegible] ហើយ ។ [illegible] FREDERICK JACKSON TURNER ក៏បាន [illegible] អាមេរិកាំង [illegible] ។

[illegible] JEFFERSON [illegible] JACKSON, [illegible] TURNER [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] FREDERICK JACKSON TURNER [illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

LESSON 8 មេរៀនទី៨

THE CITY ទីក្រុង ។

ញូវយ៉កពីដើម ។

នៅដើមសតវត្សទី១៩ [illegible]

[illegible] សតវត្សទី២០ ។

[illegible]

[illegible]

" [illegible] "

[illegible]

[illegible]

[illegible]

LESSON 9 មេរៀនទី៩

THE AMERICAN ECONOMY សេដ្ឋកិច្ចអាមេរិកាំង ។

សេចក្ដីសង្ខេប ។

ក្នុងរយៈកាលដ៏លឿនរហ័សនៃសតវត្សទី១៩ (ដប់ប្រាំបួន) សហរដ្ឋអាមេរិកបានប្រែប្រួលពីស្រុកកសិកម្មមួយ ។ ក្នុងចន្លោះពេល ៥០ឆ្នាំនៃពេលសង្គ្រាមក្នុងស្រុកកើតឡើង ការរស់នៅក្នុងប្រទេសនេះបានប្រែប្រួលយ៉ាងខ្លាំងហើយ មានការទាក់ទាញនិងការប្រកួតប្រជែងរកស៊ីយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការផលិតទំនិញ និងការលក់ដូរ រាល់ប្រភេទ បានកើនឡើងច្រើន ។ ផ្លូវរថភ្លើងបានពង្រីកនិងតភ្ជាប់ទីក្រុងធំៗ ការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិ សម្បត្តិផ្សេងៗក៏បានកើនឡើងយ៉ាងច្រើន ហើយកិច្ចការផ្សេងៗក៏បានរីកចម្រើន ។ ការផលិតទំនិញក៏បានកើនឡើង ហើយទីផ្សារក៏បានពង្រីកទៅឆ្ងាយ ពាណិជ្ជកម្មក្នុងស្រុកនិងក្រៅស្រុកបានក្លាយជាកត្តាសំខាន់ នៃសេដ្ឋកិច្ចនៃប្រទេសនេះ ។

ក្រោយពេលសង្គ្រាមក្នុងស្រុក សេដ្ឋកិច្ចប្រទេសអាមេរិកបានកើនឡើងយ៉ាងឆាប់ ដោយមានពាណិជ្ជកម្មនិងឧស្សាហកម្មដ៏ធំ ។ ក៏បានរីកចម្រើនឡើងហើយក្រោយមកក៏បានក្លាយជាឧស្សាហកម្មដ៏ធំបំផុតក្នុងពិភពលោក ការប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ីនក៏បានជួយការផលិតយ៉ាងច្រើន ហើយផ្លូវទឹកនិងផ្លូវគោកក៏បានប្រសើរឡើងដែរ ។ ដោយឧស្សាហកម្មបានរីកលូតលាស់ កសិករជាច្រើនក៏បានក្លាយទៅជាកម្មករ ។ នៅឆ្នាំ១៨៩០ (ប្រាំបួនសិប) ពាក់កណ្ដាលចំនួនប្រជាជននៅតែរស់នៅដោយការធ្វើកសិកម្ម ។

កត្តាពីរបីមានការជួយធ្វើការរបស់លោក ROCKEFELLER, CARNEGIE, និង MORGAN ទៅជាការចម្រើនលូតលាស់នៃឧស្សាហកម្ម ។ អស់លោកទាំងនេះមានគំនិតក្នុងការប្រើប្រាស់ទុនពាណិជ្ជកម្មនិងធនាគារ ។ រោងចក្រ កាន់តែធំឡើង ពីព្រោះឧស្សាហកម្មត្រូវការទុនច្រើន ។ ក្រុមហ៊ុនធំៗ និងរោងចក្រជាច្រើនបានផ្គុំគ្នាដើម្បីកាន់កាប់ទីផ្សារ ។

ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ពេលសង្គ្រាមលោកលើកទីមួយ ឧស្សាហកម្មបានរីកចម្រើនយ៉ាងខ្លាំង ការប្រកួតប្រជែងក៏បានកើនឡើងដែរ ហើយការលក់ដូរក៏បានកើនឡើងយ៉ាងលឿនផងដែរ ។ ក្រុមហ៊ុនធំៗ បានប្រមូលផ្ដុំគ្នា និងក្រុមហ៊ុនតូចៗ ក៏បានការប្រកួតប្រជែងគ្នា

[illegible] ។

[illegible] លោក CARNEGIE និង ROCKEFELLER [illegible] ។ [illegible] ។

[illegible] ។ លោក John D. Rockefeller [illegible] ៕

[illegible] ។ [illegible] ហើយ ។

[illegible]

[illegible]

LESSON 10 មេរៀនទី១០ ។

RESPONSE TO INDUSTRIALISM ចម្លើយតបចំពោះឧស្សាហកម្មនិយម ។

សេចក្ដីសង្ខេប ។

ចម្លើយនៃប្រទេសអាមេរិកចំពោះឧស្សាហកម្មនិយម [illegible]

[illegible] AFL [illegible]

[illegible] ១៨៩០ [illegible]

[illegible] THEODORE ROOSEVELT និង WOODROW WILSON [illegible] ROOSEVELT [illegible]

[illegible] របៀបប្រើប្រាស់ [illegible] ការធ្វើជំនួញ, និងការ [illegible] របស់លោកប្រធានាធិបតី WILSON [illegible] ឲ្យពួក [illegible] ជ្រើសរើស [illegible] គំនិតរបស់លោកប្រធានាធិបតីទាំងពីរ [illegible] ច្បាប់ដោយ [illegible] នៃប្រទេស ។ លោកប្រធានាធិបតី [illegible] ដោយ [illegible] ការធ្វើជំនួញ [illegible], [illegible] លោកប្រធានាធិបតី ROOSEVELT លោកបាន [illegible] អ្នកដឹកនាំ [illegible] របស់ប្រទេសជាតិដោយផ្ទាល់ [illegible] ។

[illegible] លោក [illegible] សហរដ្ឋ [illegible] លោកប្រធានាធិបតី COOLIDGE [illegible] លោកប្រធាន [illegible] សហរដ្ឋ [illegible] សហរដ្ឋ [illegible] លោក [illegible], ហើយ [illegible] អ្នកដឹកនាំ [illegible] ប្រទេសជាតិ [illegible] លោក [illegible] ។

LESSON 11 មេរៀនទី១១

EUROPEAN RELATIONS ការទាក់ទងជាមួយអឺរ៉ុប ។

សេចក្តីសង្ខេប ។

រហូតមកដល់សតវត្សទី១៩ ប្រជាជាតិអាមេរិកាំង [illegible] ពីការជ្រៀតជ្រែករបស់ [illegible] ដោយហេតុថាសហរដ្ឋនៅដាច់ពីអឺរ៉ុប ។ ដូចជាលោកប្រធានាធិបតី WASHINGTON ក៏ [illegible] ប្រកាន់ថា សហរដ្ឋអាមេរិក [illegible] ដើម្បីជៀសវាង [illegible] របស់ [illegible] នៅអឺរ៉ុប ។ សេចក្តី [illegible] ប្រជាជាតិអាមេរិកាំង [illegible] ។

ទោះបីប្រជាជាតិអាមេរិកាំងប្រកាន់នយោបាយឯកោដាច់ខាតក៏ដោយ ក៏ប្រជាជាតិអាមេរិកាំងមិនបានប្រកាន់ [illegible] ។ [illegible] ប្រជាជាតិអាមេរិកាំង [illegible] ហើយ [illegible] ។ ហើយទោះបី [illegible] នយោបាយឯកោ [illegible] នៅអឺរ៉ុប ក្នុងរយៈ [illegible] សតវត្សទី១៩ នយោបាយ [illegible] របស់អាមេរិកាំង [illegible] អាមេរិកាំង [illegible] ។

ក្នុងរយៈដើមសតវត្សទី២០ សហរដ្ឋអាមេរិក [illegible] ការទាក់ទង [illegible] អឺរ៉ុប [illegible] សង្គ្រាមលោក [illegible] ។ [illegible] លោក WOODROW WILSON [illegible] សហរដ្ឋអាមេរិក [illegible] ។

[illegible] អាមេរិកាំង [illegible] នយោបាយ [illegible] អឺរ៉ុប [illegible] ។ [illegible] នយោបាយ [illegible] របស់អាមេរិកាំង [illegible] នយោបាយ [illegible] របស់អាមេរិកាំង [illegible]

ធិបតីសហរដ្ឋអាមេរិកពីឆ្នាំ ១៩១៣ ។

មិនតែប៉ុណ្ណោះ ការចូលរួមរបស់សហរដ្ឋអាមេរិកក្នុងសង្គ្រាម [illegible] និងអាចជួយអោយ [illegible] សង្គ្រាមលោកលើកទី១ ។ តែការ [illegible] សហរដ្ឋអាមេរិក [illegible] នយោបាយ [illegible] លោក [illegible] ។ ម្យ៉ាង [illegible] របស់សហរដ្ឋអាមេរិក [illegible] ARTHUR LINK [illegible] សង្គ្រាមលោកលើកទី១ [illegible] ។

4

LESSON 12 មេរៀនទី១២

HEMISPHERIC RELATIONS [illegible]

[illegible] ។

[illegible] ។

[illegible] THEODORE ROOSEVELT, WILLIAM HOWARD TAFT, WOODROW WILSON និង CALVIN COOLIDGE [illegible] ។

[illegible]

[illegible]

(ដ) ទ្រព្យសម្បត្តិទាំងឡាយនោះ ក្នុង[illegible]ទាំងឡាយ ក៏ជា[illegible]ការវាយតម្លៃ[illegible] ការអនុវត្ត[illegible] ។

[illegible] និង[illegible] ។ [illegible] ទាំងឡាយ [illegible] ។

LESSON 13 មេរៀនទី១៣

ASIAN RELATIONS ការទាក់ទងជាមួយអាស៊ី ។

សេចក្ដីសង្ខេប ។

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

និងច្បាស់លាស់ក្នុងប្រទេសចិន ។ ទោះលោក CHIANG KAISHEK មានជ័យ [illegible] ពីរដង [illegible] ក្នុងប្រទេសចិន [illegible] ១៩២០ អាមេរិកាំង [illegible] ។ ការឈ្លានពានរបស់ប្រទេសជប៉ុន [illegible] សមត្ថភាព [illegible] លោក CHIANG យល់ថា អាចនឹង [illegible] កុម្មុយនិស្ត [illegible] សាមគ្គីភាពនៃប្រទេសចិន ។

រយៈពេល១០ឆ្នាំ [illegible] ការឈ្លានពាន [illegible] សហរដ្ឋអាមេរិក [illegible] អាមេរិកាំង [illegible] អាស៊ី [illegible] សហរដ្ឋអាមេរិក [illegible] ។

LESSON 14 មេរៀនទី១៤

ឆ្នាំ ១៩២០

សេចក្ដីរីកចំរើន ។

ឆ្នាំ១៩២០ ហើយឆ្នាំនេះសេដ្ឋកិច្ចអាមេរិកកាំងមានស្ថិរភាពទៅវិញដោយនៃការចំណេញ, ដោយការផ្លាស់ប្ដូរក្នុងរដ្ឋនិងដែលបានការពារ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ហើយ [illegible] [illegible], ការធ្វើការ [illegible] [illegible] ។ [illegible] ដោយនៃ [illegible] [illegible] ហើយមាន [illegible] [illegible] ច្រើន [illegible], [illegible], ច្រើន [illegible] [illegible] ជីវភាពរស់នៅខ្ពស់ជាងគេ ។

ប្រជារាស្ត្រអាមេរិកកាំងទទួលស្គាល់ការផ្លាស់ប្ដូរយ៉ាងនេះ ។ គេក៏មាន [illegible] ការរកកម្រៃដើម្បី [illegible] [illegible] [illegible] ។ [illegible] [illegible] ប្រជារាស្ត្រអាមេរិកកាំងនៅតាមតំបន់ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ជីវភាពនៅទីក្រុង ។ ដោយមាន [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ជីវភាពរស់នៅរបស់គេ [illegible] ។ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។

ទោះជាក្ដី [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ជីវភាពអាមេរិកកាំងដែល [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ជីវភាព [illegible] [illegible] ។ ការ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ប្រជារាស្ត្រអាមេរិកកាំង [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។

ភាពទន់ខ្សោយនៃសេដ្ឋកិច្ចអាមេរិកកាំងក្នុងឆ្នាំ១៩២៩ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] អាមេរិកកាំង [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] អាមេរិកកាំង [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] អាមេរិកកាំងមាន [illegible]

[illegible] ។ [illegible] លោក CHIANG KAISHEK បាន [illegible] CHIANG [illegible] ។

[illegible] ១៩៣០ [illegible] ។ [illegible] ។

LESSON 15 មេរៀនទី១៥

DEPRESSION AND NEW DEAL ការធ្លាក់ទឹកចិត្ត និងកិច្ចសន្យាថ្មី ។

សេចក្ដីសង្ខេប ។

[illegible] សេដ្ឋកិច្ច [illegible] ឆ្នាំ១៩៣០ [illegible] ១០,០០០,០០០ [illegible] ឆ្នាំ ១៩៣២ [illegible] ៥,៥០០,០០០ [illegible] ឆ្នាំ១៩៣៣ [illegible] សេដ្ឋកិច្ច [illegible] ។

[illegible] សេដ្ឋកិច្ច [illegible] លោក HOOVER [illegible] លោក ROOSEVELT [illegible] សេដ្ឋកិច្ច [illegible] ។

[illegible] សេដ្ឋកិច្ច [illegible] ។ [illegible] ។

[illegible] ។ [illegible]

និងសេរីភាពនៃសង្គម [illegible] ផ្ដើមការបំរើដល់ជ័យ (ពួកវៀតមិញក្រុមក្បត់) ហើយការខ្វះអំណាចភក្ដី សម្រាប់ពួកកម្មករ ទោះជាគេធ្វើការនៅទីកន្លែងណាក៏ដោយ ។ ទោះជាយ៉ាងណាការរៀបចំរបបពាណិជ្ជកម្មជី ក៏បានធ្វើឡើងដោយ [illegible] ហើយក៏ [illegible] នៃពួកកម្មករ [illegible] នោះដែរ ។

តែយ៉ាងណាយ និងវិញ្ញាណនៅក្រោយការរៀបចំរបបពាណិជ្ជកម្មជីបានសម្រេច [illegible] ការ [illegible] ព្រោះការទទួល [illegible] រដ្ឋាភិបាល ។ [illegible] និងការ [illegible] ក្នុង [illegible] ពាណិជ្ជកម្មមិនដំណើរ ។ [illegible] ពាណិជ្ជកម្ម [illegible] ជារដ្ឋាភិបាល [illegible] ការពារ [illegible] ការ [illegible] ហើយ [illegible] ពាណិជ្ជកម្ម [illegible] ហើយ [illegible] ក្នុងវិស័យ [illegible] រដ្ឋ [illegible] តែយ៉ាងណា [illegible] រដ្ឋាភិបាល [illegible] ។

ទោះក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្មជីនិង [illegible] ព្រោះ [illegible] មិន [illegible] សង្គមកិច្ច, រីឯ [illegible] របស់ [illegible] របស់រដ្ឋាភិបាល [illegible] ទៀត ។

LESSON 16 មេរៀនទី១៦ ។

ORIGINS OF WORLD CONFLICT ដើមហេតុនៃទំនាស់អន្តរជាតិ ។

សេចក្ដីសង្ខេប ។

ក្រោយបានទទួលការវាយប្រហារដោយមិនបានត្រៀមខ្លួននៅ PEARL HARBOR ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំក្រោយមកទៀត ការណ៍សំខាន់នោះ លោកព្រឹទ្ធសមាជិក ARTHUR VANDENBURG នៃរដ្ឋ MICHIGAN ជាអ្នកនិយមនយោបាយឯកោក្នុងទសវត្សរ៍នៃឆ្នាំ១៩៣០ ហើយជាអ្នកកាន់មុខតំណែងដ៏សំខាន់ក្នុងការប្រឆាំងនឹងការចូលរួមក្នុងបញ្ហាបរទេស លោកបានសរសេរថា៖ "ការនិយាយរបស់ខ្ញុំនិងការជំនឿរបស់ខ្ញុំចំពោះសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ និងសន្តិភាព បានផ្លាស់ប្ដូរទិសដៅនៅថ្ងៃដែល PEARL HARBOR ត្រូវគេវាយប្រហារ ។ ថ្ងៃនោះហើយថ្ងៃបញ្ចប់នៃការនិយមនយោបាយដាច់ដោយឡែក សម្រាប់អ្នកប្រាកដនិយម" ហើយមកពីហេតុនេះហើយលោក VANDENBURG បានក្លាយទៅជាអ្នកការពារនៃគោលនយោបាយបរទេសអាមេរិកកាំងដ៏ស្វាហាប់ ។ យើងនាំមកនូវការឈានពារនៃវិធានការ ដែលបង្ហាញពីភាពលោកសហរដ្ឋអាមេរិកដឹកនាំខ្លួនចំពោះការទទួលខុសត្រូវអន្តរជាតិ ហើយមានភាពសកម្មក្នុងរឿងអន្តរជាតិ ។

ការវាយប្រហាររបស់ជប៉ុនទៅលើ PEARL HARBOR ធ្វើឲ្យសហរដ្ឋអាមេរិកកាំងភ្ញាក់ផ្អើលជាខ្លាំង ។ ហើយប្រទេសដែលសម្ព័ន្ធមិត្តជាច្រើនក៏ចាប់ផ្ដើមការណ៍ដ៏សំខាន់នោះ បានធ្វើឲ្យប្រជារាស្ត្រអាមេរិកកាំងទាំងអស់ភ្ញាក់ខ្លួនចំពោះការទំនាស់អន្តរជាតិ សហរដ្ឋអាមេរិកបានចូលរួមក្នុងសង្គ្រាមលោកលើកទី២ ដែលប្រជារាស្ត្រអាមេរិកកាំងត្រូវទទួលរងគ្រោះដោយសារសង្គ្រាម ។

ទោះបីព្រឹត្តិការណ៍នេះទំនងជាបញ្ចប់ការនិយមនយោបាយដាច់ដោយឡែកក៏ពិតមែន លោកស្រីកថាថ្ងៃនៃការកែប្រែគោលនយោបាយគឺការផ្លាស់ប្ដូរដោយយឺតៗនៃការណ៍អន្តរជាតិ ក្រោយសង្គ្រាមលោកលើកទី១ និងការដាច់ចេញពីប្រទេសដទៃ ហើយប្រជាជននៅក្នុងតំបន់និយមជាតិលោកក៏មិនចង់ប្រឡូកក្នុងការណ៍នៃឆ្នាំ១៩៣០ ក្នុងការសង្គ្រាម ប្រទេសអឺរ៉ុបរបស់អាមេរិកបានចូលរួមក្នុងការណ៍អន្តរជាតិ ដែលមានឡើងក្នុងឆ្នាំ១៩២០ និង១៩៣០ ហើយសហរដ្ឋអាមេរិកនៅតែប្រកាន់នូវគោលនយោបាយនិយមជាតិនិយម លោកដឹកនាំប្រទេសជាច្រើន ជានយោបាយដ៏សំខាន់ ក្រោយសង្គ្រាមលោកនយោបាយដែលការពារសន្តិភាព ហើយក៏មានការណ៍ ដើម្បីមានលោកវាយប្រហារ ដោយការឈានពារនៅ ភូមិនិងបានទៀតហើយសព្វលោកក៏មិនចង់ធ្វើសង្គ្រាមនៅបរទេស ។

LESSON 17 មេរៀនទី១៧ ។

WORLD WAR II សង្គ្រាមពិភពលោកលើកទី២ ។

សេចក្ដីសង្ខេប ។

ដើមដំណាលបង្ការសង្គ្រាម សម្ព័ន្ធមិត្តទាំងឡាយនៅតែស្រួលស្រគា, ហើយពេលនោះ ការខ្វះសព្វាវុធនិងការត្រៀមទុកជាមុននៃកងទ័ព ក្រោយពេលសង្គ្រាមបានកើតឡើងយ៉ាងខ្លាំង អាចបំបែកបំបាក់គេក្នុងរយៈពេលយ៉ាងខ្លី ។ [illegible] ការពារប្រទេសរបស់ខ្លួន, ប្រទេសទាំងឡាយដែលជាការឈ្លានពានទៅលើអាណានិគមដោយជនជាតិ [illegible] នៅក្នុងសម្ព័ន្ធមិត្ត [illegible] ការបំផ្លាញនៃអាណានិគម [illegible] ជំនួសការ [illegible] ដោយជនបរទេស ។

[illegible] សង្គ្រាមពិភពលោកលើកទី២បានបញ្ចប់ ។ [illegible] លោក GEORGE F. KENNAN [illegible] បានសរសេរសៀវភៅ [illegible] នយោបាយការបរទេសរបស់អាមេរិកកាំងឆ្នាំ១៩០០–១៩៥០ [illegible] សង្គ្រាមពិភពលោកលើកទី១, ហើយ [illegible] សង្គ្រាម [illegible] លោក KENNAN [illegible] ការឈ្លានពាន [illegible] សង្គ្រាមពិភពលោក [illegible], [illegible], [illegible] ។

លោក KENNAN [illegible] ការ [illegible], [illegible]–[illegible] [illegible] ការ [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]–[illegible]

[illegible]

[illegible]

LESSON 18 មេរៀនទី ១៨ ។

THE COLD WAR សង្គ្រាមត្រជាក់ ។

[illegible]

[illegible] D.F. FLEMING GAR ALPEROVITZ និង DAVID HOROWITZ [illegible]

[illegible] TRUMAN [illegible] TRUMAN និង EISENHOWER [illegible]

[illegible] ។

[illegible] ។

[illegible] ។

LESSON 19 មេរៀនទី១៩

AMERICA AFTER WORLD WAR II សហរដ្ឋអាមេរិកក្រោយសង្គ្រាមលោកទី២ ។

សេចក្ដីសង្ខេប ។

[illegible] ឆ្នាំ១៩៥០ [illegible] ។ [illegible] ។ [illegible] JIM CROW [illegible] ។

[illegible] SPUTNIK [illegible] លោកប្រធានាធិបតី EISENHOWER [illegible] ។

លោកប្រធានាធិបតី EISENHOWER [illegible] ៖

[illegible] ។ [illegible] ។

[illegible] ។

[illegible] ។ [illegible] ១៩៥០ [illegible] ។ [illegible] ។ [illegible] ។

[illegible]

ៈ [illegible] LES ANGELES [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] ៗ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

LESSON 20 មេរៀនទី២០

CONTEMPORARY FOREIGN POLICY [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] KENNEDY [illegible] CHARLES DE GAULE [illegible] CHARLES DE GAULE [illegible] CHARLES DE GAULE [illegible] CHARLES

DE GAULE [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

LESSON 21 មេរៀនទី២១

TOWARD THE FUTURE ឆ្ពោះទៅការអនាគត

សេដ្ឋកិច្ចកសិកម្ម ។

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ការក្ដាប់នានាទៀតដើម្បីប្រឆាំងនឹងវិធានការនយោបាយនិងសេដ្ឋកិច្ចអាមេរិកាំងបានធ្លាក់ធ្លើម ឡើងដែរ ហើយដោយសារនាទីរួចរាល់នៃសង្គ្រាមពិភពលោកលើកទី៣ ក៏កើតឡើងដែរ ហើយការក្ដាប់នានានេះក៏បានកើតឡើងដែលលើកទីមួយខ្លួនក៏សរសើរដោយដើម្បីនោះ ។ និក្សន ឧក្ដសរសើរនោះក៏មានរឿង មានការអនុវត្តច្បាប់ដើម្បីស្រូបពីនិងកិច្ចការសន្ធិញ, ដែលសហរដ្ឋអាមេរិកជាប់ជាហូរហែរហើយ ក្ដួលសិស្សិតរបស់ខ្លួនអ្នកចាស់ទុំនៅពិភពការដើរ ។ ក៏ធានានេះជាប់រដ្ឋាភិបាលរបស់ ខណៈនោះជាតិមានគុណទៅរបស់ដីក្នុងការបំបែកនៅក្នុងខាងលើនេះកនសេដ្ឋកិច្ច និងវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច ។ ការរួបរួមខាងវិភាគនយោបាយដើម្បីនិងការកែអាមេរិកាំងនៃស្រុកស ម៉ែននិងដូ ក្រុងក្រុងនៃភាគពិន (ប្រជារាស្ត្រ)នៃសហព្រះនិងបញ្ហាវិនកងសុកប្រជាជន សង្គមល្បីហើយការរបររួមនេះក៏បានជិតដែររបាក់ប៉ុន្តែទាំងនោះ(គ្រិ)ក្ដីការណ៍ យ៉ាងណាក៏បានកើតឡើងដ៏ធំបែកទាំង៦០ ។

វិធីនេះប្រទេសអាមេរិកកំពុងកំណត់ក្រុងនៅក្នុងសហព័ន្ធនៃខ្លួនសង្គ្រាម ការប្រឆាំងក្ដីទាំង ដើម្បីនាំក្នុងនិងការរួមរបស់បានដើម្បីបែកបាក់ទេដែលនិងបញ្ហាខ្លះដែលបានចាត់ទុកជាផ្លូវហើយ ការកំណត់នេះ ។ នយោបាយដ៏ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះបានលោកប្រធានាធិបតី JOHNSON លើកពេញកករណ៍ស្រីដែលគាត់បានសំរេចនាងដំណើរស៊ើបដោយការដឹកនាំ និងលើកក្រឹក្សាដើម្បីលោកសមគួរ ។

(ប្រជា)រាស្ត្រអាមេរិកាំងនៃនេះរស់នៅក្នុងអំណាចប្រជារាស្ត្រអាមេរិកាំងនិងអាកក្រការ ។ ទស្សនៈរបស់គេសព្វថ្ងៃស្មើដែលហើយបំណាំងរបស់គេសព្វថ្ងៃយ៉ាងធំឡើងជំនោះពិភព លោកនិងលេកកំពុងរស់នៅ ។ គាប់ពាស់ដោយសន្តិភាពប្រជារាស្ត្រអាមេរិកាំងមានបញ្ហា និងដំណោះធំឡើង ។ ភាពធំឡើងខ្លួនពួកដោយសង ។ បណ្ដាលមកពីវិប្បការស្មើ និងសព្វថ្ងៃសង្គមអាមេរិកាំងស្រុយទៅទៀត ។

ទោះបីប្រជារាស្ត្រអាមេរិកាំងសព្វថ្ងៃកំពុងស្ថិតនៅក្នុងគិតស្ងៀមបៈ ដូច្នេះដើម្បី និងរបស់ក្នុងការពិនិត្យប្រជាជនយ៉ាងណា និងរបស់ភាពជាទីរបស់ប្រជារាស្ត្រអា មេរិកាំងដែលនិងបណ្ដាលមកពីវិប្បការស្មើៗ ។ ស(ញ្ញា)បទិច្ឆាផងយ៉ាងណា ក៏មិនអាចដើរទៅឆ្ងាយពីកណ្ដាលនេះបានដែរ ។

PART II

អក្ខរានុក្រម ពាក្យបច្ចេកទេស

Glossary of History Terms

HIGH SCHOOL HISTORY TERMS

ពាក្យប្រវត្តិសំរាប់វិទ្យាល័យ

A

Abolition : ការលប់ចោល = ការលប់ចោលនូវទាសភាពទាំងមូល ។

Act : វិធាន. អំពើ. សាវលិខិត = ច្បាប់តែងតាំងឡើងដោយរដ្ឋសភា ហើយយល់ព្រមដោយប្រធានាធិបតី

Alliance : សម្ពន្ធភាព = ប្រតិស្រុត ការយល់ព្រមនិងអនុវត្តតាមរវាងបក្ស ដើម្បីធ្វើអំពើជាមួយគ្នាក្នុងហេតុដែលបានបញ្ជាក់ជាពិសេសក្នុងសម្ពន្ធភាព ។

Amendment : វិសោធនកម្ម, ការកែឲ្យល្អ = ការបន្ថែមទៅលើឯកសារដើមដំបូង (រដ្ឋធម្មនុញ្ញ ឬច្បាប់) ដែលនាំមកនូវការផ្លាស់ប្តូរ ដែលកែលក្ខណៈខ្លះរបស់ឯកសារដើម ។ នៅរដ្ឋសភា គេបន្ថែមវិសោធនកម្មជាញឹកញយទៅលើតម្រោងមុននឹងតម្រោងនោះត្រូវតែងតាំងច្បាប់ ។

Amnesty : និរទោសកម្ម (ការលើកលែងទោស) = ការអភ័យទោសឱ្យទៅក្រុមពួក ដោយអ្នកកាន់អំណាចនីតិប្រតិបត្តិដែលប្រឆាំងដែលជាប់ឃុំឃាំង ឬបើពុំជំនុំជម្រះទោសដែលត្រូវទោសដោយកំហុស[illegible]ជួយ ។

Anarchy : អនាធិបតេយ្យ = ការគ្មាននូវរបៀបគ្រប់គ្រងរដ្ឋគ្រប់បែបយ៉ាង ។ អ្នកអនាធិបតេយ្យនិយម គឺពួកដែលជឿថា រដ្ឋាភិបាលទាំងប៉ុន្មានអាក្រក់ទាំងអស់ ហើយត្រូវតែបំបាត់ចោល ។

Arbitration : មជ្ឈត្តការ = និតិក្រម (ក្រមពិភាក្សា) សំរាប់ការស្រុះស្រួលគ្នា ពីស [illegible] នៃជម្លោះ រវាងបក្សទាំងពីរ ដោយមាន [illegible] មកវិនិច្ឆ័យឲ្យ ។

Archives : បណ្ណសារ = អគារឬកន្លែងដែលគេរក្សាឯកសាររដ្ឋ និងរដ្ឋការ ។

Asset : មូលធន (ដើមទុន) = [illegible]ដែលតាមន័យសេដ្ឋវិទ្យាទាក់ទងនឹងកម្មសិទ្ធិនៃក្រុមហ៊ុនណាមួយ ឬនៃបុគ្គលនីមួយៗ ។

B

Beachhead : ក្បាលស្ពាន (កងទ័ព) = ពាក្យដែលតាមជំយោធិន (ទាហាន) ប្រើចំពោះដែនដីមុនដំបូងដែលនៅលើឆ្នេរសមុទ្រសត្រូវ ហើយដែលត្រូវកាន់កាប់ ហើយប្រើជាមូលដ្ឋាន សំរាប់ប្រតិបត្តិការយោធិន ។

Belligerent Status : លក្ខន្តិកៈយុទ្ធការី = ការទទួលស្គាល់អនុភាព ពួកជាអ្នកអនុភាពសង្ខិតដើសង្គ្រាម ទុកកងពលខ្លួនជាកងពលសង្គ្រាមជាជាងជាក្រុមចោរប្លន់ ជួនជា ឬក្រិដ្ឋជន ។

Bill : សេចក្ដីព្រាងច្បាប់ = អត្ថបទនៃសេចក្ដីស្នើច្បាប់ ។ អត្ថបទនេះផ្លាស់ប្ដូរជាញយដងមុននឹងសេចក្ដីព្រាងច្បាប់ក្លាយជាច្បាប់ ។

Private Bill : សេចក្ដីព្រាងច្បាប់ឯកជន = សេចក្ដីព្រាងច្បាប់ដែលគេប្រើសំរាប់តែមនុស្សម្នាក់ ដូចជាសេចក្ដីព្រាងច្បាប់ទាំងឡាយណាដែលឲ្យសំណោធនដល់បុគ្គលតែមួយៗ ឬការទទួលឲ្យបុគ្គលនៅក្នុងប្រទេស ក្រៅពីខសំខាន់នៃច្បាប់រដ្ឋទូទៅ ។

Bimetallism : ទ្វិលោហនិយម = វិធីដែលប្រើលោហធាតុពីរយ៉ាងដែលមានតម្លៃ (តាមធម្មតា គឺមាស ហើយនឹងប្រាក់) ដោយមានសមាមាត្រ (ទំហំ) យ៉ាងច្បាស់លាស់ជាឯកតា តាមមាលាយនៃតម្លៃលុយ ។

Blockade : ការឡោមព័ទ្ធ = ប្រតិបត្តិការយោធិន ដែលតាមនាវា សំរាប់បិទកំពង់ផែរបស់សត្រូវកុំឲ្យមានជើងជំនួញ ។

Bolt : រំលងចោល = ពាក្យប្រើសំរាប់រៀបរាប់អំពើរបស់បក្ស នយោបាយមួយក្រុម ដែលលាលែងចេញពីសន្និបាតបក្ស ក៏ដកចេញពីបក្ស ដោយមិនព្រមទទួលការសម្រេចរបស់បក្ស ។

Bond : កិច្ចសន្យា = តាមន័យសេដ្ឋកិច្ច ៖ ធ្វើការ ក្រុមហ៊ុនឬបុគ្គលបានផ្តល់នូវវិញ្ញាបនបត្រ ១ ច្បាប់ ដែលមានចែងប្រើចំនួនប្រាក់ដែលខ្ចី ។ កិច្ចសន្យានោះ សន្យានឹងបង្វិលមកឲ្យវិញនូវប្រាក់ដែលខ្ចីព្រមទាំងប្រាក់ការដែលគិតឲ្យតាមអត្រាដែ(ការ)។

Boycott : ពហិការ (ការរំលងចាក់ចេញ. រំលងរាប់រក) = ពហិការគឺជាវិធីរបស់សហភាពសំរាប់ប្រកែកគ្នាជាមួយនឹងចៅហ្វាយនាយ ។ សមាជិកសហភាពយល់ព្រមមិនទិញ ហើយជំរុញមិត្តគេកុំឲ្យទិញទំនិញផលិតផលរបស់ចៅហ្វាយ ។

Bull : លិខិតប្រថាប់ត្រា = ឯកសារដែលមានក្រឹត្យរបស់សម្តេចប៉ាប ។ ឯកសារមានឈ្មោះយ៉ាងនេះ ក៏ព្រោះវាមានស្នាមបោះត្រាដែលភ្ជាប់ទៅជាមួយ ។

C

Capital	: ដើមទុន, មូលធន = ធនធានដែលផ្តល់នូវបរិក្ខារ (ការដ្ឋាន) គ្រប់គ្រាន់ សំរាប់បង្កើតផលិតផល ។
Capitalism	: មូលធននិយម = គាមនិយសេដ្ឋកិច្ច ដ៏ទៃមួយ ដែលមានន័យ ជាឯកជនមានកម្មសិទ្ធិលើមូលធន ។
Capital Ship	: នាវាធំ = នាវាចំបាំងមួយប្រភេទធំជាងគេ ដឹកទៅដោយសាស្ត្រាវុធធំៗ ។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៦៦ នាវាធំៗ បានធាក់មុខ យ៉ាងច្បាស់លាស់ គឺនាវាដែលអាចដឹក លើសពី ១០.០០០ តោន ឬក៏ អាចដឹក ដោយនាវាដែល មានទំហំធំលើសពី ៤ អ៊ីង (=៦,៥០ សង់ទីម៉ែត្រ)។
Caravel	: គណៈកម្មាធិការ បោះឆ្នោត= ការជំនុំនៃសមាជិក បក្សនយោបាយពិសេសណាមួយ ដែលមានអំណាចក្នុងអង្គនីតិបញ្ញត្តិ (ឧទាហរណ៍ៈ ព្រឹទ្ធសភា) ។
Censorship	: ការពិនិត្យ = អំពើដែលរដ្ឋាភិបាលបានធ្វើ បង្ក្រាបការចុះផ្សាយនូវសម្ភារៈ ដែលអាចមានគ្រោះថ្នាក់ទៅដល់សន្តិសុខ ឬក៏ទាហាន នឹងសីលធម៌ របស់ប្រជាជាតិ ។ នៅពេលសង្គ្រាម គេតែងតែពិនិត្យសំបុត្រឯកជន នឹងការចុះផ្សាយយ៉ាងញឹកញាប់ ។

Chronicle : កាលប្រវត្តិ = ឯកសារប្រវត្តិសាស្ត្រដែលមាន ចុះបញ្ជីនូវព្រឹត្តិការណ៍ តាមកាលៈទេសៈ ។

Chronometer : កាលមាត្រ (ប្រដាប់វាស់កាល) = នាឡិកាដែល គេរៀបចំ ស្រួលធ្វើឲ្យ ទៀងប្រើ រករយៈបណ្ដោយ ។

Citizen : ពលរដ្ឋ = មនុស្សដែលត្រូវតែភ្ជាប់ខ្លួនចុះចូល នឹងរដ្ឋាភិបាល ហើយដែលរដ្ឋាភិបាលទំនុកបំរុង ការពារ ។

Civil Service : អ្នករដ្ឋការ = ពាក្យនេះប្រើចំពោះជនស៊ីវិលទូទៅរបស់រដ្ឋាភិបាល ។ ដកលែងសេនាទៅទៀត ពាក្យនេះប្រើចំពោះអ្នកណាដែលមានការធ្វើ ដោយយោងទៅលើការប្រឡងប្រជែង ហើយដែល ចៅហ្វាយនាយមិនអាចដេញចោលបានតាមចិត្ត ។

Closed Shop : សហជីព = រោងចក្រ ឬក្រុមហ៊ុន ដែលអ្នកធ្វើការត្រូវតែជាសមាជិករបស់សហភាពកម្មករ ដែលស្អាងអំពីកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងចៅហ្វាយនាយ នឹងសហភាព ។

Colony : ឧបនិវេសន៍ (ក្រុម) = មនុស្សមួយក្រុមដែលបាន តាំងទីលំនៅលើដីថ្មីផ្សេងទៀត តែនៅជាមនុស្ស របស់ប្រទេសកំណើត ។

Chartered colonies : ឧបនិវេសន៍ដែលមានធម្មនុញ្ញ (ច្បាប់) = ឧបនិវេសន៍ ណាដែលម្ចាស់បានឲ្យច្បាប់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែល

បង្កើតរដ្ឋាភិបាលសំរាប់ឧបនិវេសន៍នោះ ។

Proprietary colonies	កម្មសិទ្ធិ = កម្មសិទ្ធិដែលឲ្យដល់បុគ្គលហើយ បុគ្គលនោះអាចទុកជាសម្បត្តិផ្ទាល់ខ្លួន ។
Royal colonies	: ឧបនិវេសន៍ ក្រុងព្រះរាជា = ឧបនិវេសន៍ណាដែល ស្តេចចាត់ចែង ហើយដែលមានអភិបាលម្នាក់ តែងតាំងដោយស្តេច ។
Common Carrier	ការដឹកជញ្ជូនសាធារណៈ = គមនាគមន៍ដែលពលរដ្ឋការប្រើបាន ដូចជាអាកាសយាន ។
Communism	: លទ្ធិកុម្មុយនិស្ត = លោកម៉ាក់បានបង្កើតទ្រឹស្តីមួយដែលលោកលេនីននិងស្តាលីន បានយកទៅធ្វើឲ្យលូតលាស់ឡើង នៅក្នុងប្រទេសរុស្ស៊ី ។ លទ្ធិនេះសុទ្ធតែសង្គមនិយម សុទ្ធសាធ ហើយកើតអាទេវនិយម ។ លទ្ធិនេះ បដិសេធកម្មសិទ្ធិ ហើយប្រគល់ការគ្រប់គ្រងនៃ សហគមន៍ទៅឲ្យបក្សកុម្មុយនិស្តទាំងស្រុង ។ លទ្ធិកុម្មុយនិស្តប្រកាន់ថាប្រវត្តិសាស្ត្រជាបដិវត្តន៍ ជាបឋមចុះ ហេតុដូច្នេះ អនុញ្ញាតឲ្យមានកើតនូវ ហើយគ្មានសេរីនិងសិទ្ធិការពារមនុស្ស ។
Congregational	: សហជម្ពាត់ (ក្រុមអ្នកប្រតិបត្តិដែលក្រុង) = អង្គការ វិហារៈប្រូតេស្តង់ ដែលបានលើកសហជម្ពាត់ របស់បុគ្គលឲ្យខ្ពស់ឡើង នោះជាមានការទាក់ទង ទៅនឹងសហជម្ពាត់ទៀតក្នុងនិយមសម្បត្តិ

Conquistador : អ្នកច្បាំងដណ្តើម = គេប្រើពាក្យនេះចំពោះ អ្នកកេងកម្រៃអេស្ប៉ាញ៉ូល ដែលបានច្បាំងដណ្តើម យកប្រទេសម៉ិកស៊ិក និងប៉េរូ ។

Conscription : ការកេណ្ឌទាហាន = កំណែនយុវជនដែលមាន អាយុធ្វើទាហាន ។

Conservative អ្នកចូលចិត្តរក្សាទុកទំនៀមទំលាប់ចាស់ = អ្នកណាដែលគាំទ្រគំនិតនៃច្បាប់ទំលាប់ចាស់ ហើយ ដែលប្រឆាំងនឹងការផ្លាស់ប្តូរ ថ្មីឆាប់ រហ័ស ។

Constitution : រដ្ឋធម្មនុញ្ញ = សេចក្តីបាលបានរៀបចំ ច្បាប់ជាតិសំខាន់ ។ រដ្ឋធម្មនុញ្ញអាចជាឯក ឯកសារមួយដូចក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិក ឬជាការ ចង្រ្កងនៃច្បាប់ ដែលកត់ទុកជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ប្រពៃណី ការសំរេចច្បាប់ ហើយនិង ការដែលបានប្រព្រឹត្តកន្លងរួចមកហើយ

Consul : កុងស៊ុល = ប្រទេសនីមួយៗបានតែងតាំងតំណាងទៅ ធ្វើការ ដើម្បីប្រើក្បួនច្បាប់នៅបរទេស ។

Consulate : ស្ថានកុងស៊ុល = អាគារដែលកុងស៊ុលបាន បើកដាក់ទីធ្វើការ ។

Continental divide : ការបែងចែកទ្វីប = ខ្សែកំពូលភ្នំដែលកំណត់ ដែលបែងចែកដែលមានទន្លេហូរចាក់ទៅក្នុងមហា

សមុទ្រទាំងឡាយហ៊ុំព័ទ្ធដីដែលមានមនុស្សរស់នៅជាក់
ពេញទំហំមហាសមុទ្រអាត្លង់ទិក។

Contraband	: របស់រត់គយ = ទំនិញដែលគេនាំចេញ ពីប្រទេសដោយខុសច្បាប់ ជាពិសេសទំនិញណា ដែលមានតម្លៃជាយោធា។
Convention	: សន្និបាត = សន្និបាតនៃប្រតិភូ ឬ កំណាត់ ដែលគេជ្រើសរើសឡើង ក្នុងគោលដៅពិសេស ណាមួយ ដូចជាសន្និបាតសំរាប់តែងតាំងបេក្ខជន ឬសន្និបាតសំរាប់ធ្វើសេចក្តីសំរេចក្នុងគណបក្ស ប្រជាធិបតេយ្យ។
Corporation	: សាជីវកម្ម = ការរៀបចំរបស់សមាជិក នៃក្រុមហ៊ុនមួយក្នុងន័យច្បាប់ ដែលម្នាក់ៗ គ្រប់គ្នាសំរាប់ធ្វើកិច្ចការជំនួញ ដែលគេរាប់ ដូចជាអង្គភាពមួយ។
Credit	: ឥណទាន = ក្នុងន័យសេដ្ឋកិច្ច ជំនួញ ពាក្យ ឥណទាន ជាចំនួនប្រាក់ ដែលគេខ្ចី ទៅឱ្យក្រុមហ៊ុន ប្រជាជនជឿជាក់ ដោយមាន ជំពាក់មានលុយសងក្រោយ។
Crusade	: បូជនីយកិច្ច = ប្រជាជនអឺរ៉ុបដែលកាន់ សាសនាគ្រិស្ត បានច្បាំងប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងពួក កាន់សាសនាអ៊ីស្លាម នៅក្រោមទង់សញ្ញាឈើ ឆ្កាង ដើម្បីដណ្តើមទឹកដីសក្ការៈ យកពីសត្រូវ (ប្រទេសប៉ាឡេ

ស៊ុ(៤) មករ៉ែញ។

Custom Duty : ពន្ធគយ = ពន្ធអាករ ដែលយកលើ ទំនិញចូលក្នុងប្រទេសណាមួយ។

D

Dark horse : ដាក់ហ័ស = បេក្ខជនសំរាប់ការិយាល័យមួយដែលបានទទួលជោគជ័យដោយមិនដឹងខ្លួននៅក្នុងសន្និបាតសំរាប់រើសបេក្ខជន។

Deflation : បរិត្តជនា (ការបន្ថយចំនួនក្រដាសប្រាក់) = គេបន្ថយចំនួនក្រដាសប្រាក់ដែលកាលមានមួយពេលៗ ការបន្ថយនេះនាំឲ្យតំលៃទំនិញចុះថ្លៃ ហើយឲ្យដុល្លាឡើងថ្លៃ។

Deism : អាទិទេពនិយម = ទស្សនវិជ្ជាដែលមានជំនឿទៅលើទេវៈ ជាអាទិករៈ អាទិទេពដែលបង្កើតសំដែងការគ្រប់គ្រងនិងអនុភាពរបស់ទេវៈមកលើពិភពលោក។ ដូច្នេះហើយទេវៈត្រូវទទួលការរស់ត្រូវដំណោះ ដែលការបង្កើតពិភពលោកក៏ប៉ុន្តែពិភពលោកត្រូវតែបានសំរេចទៅមុខដោយខ្លួនឯង។

Democracy : លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ = បែបនយោបាយក៏របៀបគ្រប់គ្រងរដ្ឋ លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យមានន័យថាប្រជារាស្ត្រដឹកនាំរដ្ឋដោយខ្លួនគេផ្ទាល់ រដ្ឋប្រជាជន។

Christian democracy : លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៃសាសនាគ្រិស្ដ = [illegible]

ចាប់ សតវត្សទី ១៣ ជាលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៃសាសនា គ្រិស្ត កើតឡើងដោយមានជំនឿទៅលើព្រះអាទិទេព ជាដើមដល់នូវការរស់នៅដ៏រីករាយប្រសើរ ដល់មហាជន ក្នុងគោលបំណងដើម្បីដឹក ផ្ញើ នឹងប្រាស់សំរាកការណា ឲ្យជាប់ជំពាក់ទៅលើ របស់ដែលឋិតនៅហ្នឹងផ្លូវ ។

Denomination : ជំនឿសាសនា = ពួកសាសនាមួយក្រុមដែល មានជំនឿពិសេស ហើយមាន សក្ការបូជា ។

Depression : វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច = ការបន្ថយបង្ហូរទៅនូវការ បង្កើតផលិតផល ធ្វើឲ្យមានអ្នកគ្មានការធ្វើ កាន់តែច្រើនហើយ ឲ្យមានការដះដៃ ហើយមានការ បន្ថយការចលនានៃប្រាក់កាស ។

Diplomacy : អគ្គទូត = របៀបពីការទាក់ទងផ្លូវការ រវាងប្រទេស ។

Diplomatic : ប្រាក់ចំណេញសំរាប់ចែក = ប្រាក់ចំណេញដែល ក្រុមហ៊ុន ចែកទៅឲ្យអ្នកណា ដែលមានហ៊ុន ក្នុងក្រុមហ៊ុននោះ ។

Draft : កំណែនឲ្យចូលធ្វើទាហាន = ការកោះឲ្យចូល មកធ្វើទាហាន (ពិនិត្យមើល ពាក្យ conscription)

E

Emancipation : ភាពផុតពីទាសភាព = ដោះលែងមនុស្សឲ្យផុតពីទាសភាព (ឲ្យមានសេរីភាព)។

Embassy : ស្ថានឯកអគ្គរាជទូតបរទេស = ការិយាល័យកិច្ចប្រតិភាសថានរបស់ឯកអគ្គរដ្ឋទូតនៃប្រជាជាតិណាមួយក្នុងរាជធានី (រដ្ឋ) ណានៅបរទេស។ ឯកអគ្គរដ្ឋទូត (រាជទូត) ជាតំណាងប្រជាជាតិ ហើយដែលមានឋានៈខ្ពង់ខ្ពស់ជាងគេបំផុត។

Empire : អធិរាជាណាចក្រ = រដ្ឋដែលបានរៀបចំឡើងលើទឹកដីដែលបានពង្រីក ក្រោយដែលបែកបាក់ហើយក៏បានរៀបចំបញ្ចូលគ្នាវិញ តាមអាណានិគមកិច្ច សហព័ន្ធ ការច្បាំងដណ្តើម។

Encomienda : អង់កុំម៉ញ៉ង់ដា = ដីដែលស្តេចបានចែកច្បាប់ឲ្យទៅអាណានិគមជនអេស្ប៉ាញល ទៅនៅស្រុកអាមេរិក។ ច្បាប់នេះមានភ្ជាប់ជាមួយនូវអំណាចទាមទារសេវាកិច្ច និងពន្ធដារ ច្បាប់ខ្លះទៅលើពួកជនជាតិកូលណា (ឬអ៊ិនឌៀនអាមេរិកកាំង ស្បែកក្រហម) ដែលនៅជ្រកអាស្រ័យលើដីនោះ។

Episcopalian : អេពីស្កុប៉ាល់យ៉ង់ (ពួកអេពីស្កុ) = ស្តុំតែក

វិហារប្រូតេស្តង់ ដែលមានអេវ៉ែក អ្នកកាន់
កាប់ត្រួតត្រា ។ ដូច្នេះក្បួនតែតាំងតាមបងឡើងមាន
អេវ៉ែកដឹកនាំ ហើយ ក៏ពាក្យនេះប្រើ
ចំពោះតែវិហារប្រូតេស្តង់ ដែលមានអេវ៉ែក
ហើយដែលបញ្ចូលទៅជាមួយវិហារប្រ
ទេសអង់គ្លេស ។

Executive : អំណាចនីតិប្រតិបត្តិ = អ្នកដែលទទួល
ខុសត្រូវចំពោះការត្រួតត្រានៃរដ្ឋាភិបាល
ដូចជាប្រធានាធិបតី ឬ អភិបាលរដ្ឋ ។

Executive agreements : សេចក្តីយល់ព្រមនៃអំណាចនីតិប្រតិបត្តិ = កតិកាសញ្ញា អន្តរជាតិរវាងប្រធានាធិបតី
នឹងប្រមុខប្រទេសដទៃទៀត ដើម្បីឲ្យប្រធានា
ធិបតីធ្វើនយោបាយពិសេស ។

Executive Departments : មន្ទីរផ្សេងៗរបស់អំណាចនីតិប្រតិបត្តិ =
មន្ទីរនេះរៀបចំឡើងសំរាប់ជួយរំលែកកិច្ច
ការងាររបស់អំណាចនីតិប្រតិបត្តិ (ឧទា
ហរណ៍ : ប្រែសំណាយ ក្រសួងការពារប្រទេស ។

Expropriation : ការដកហូតទ្រព្យសម្បត្តិតាមផ្លូវច្បាប់ = អំ
ពើរឹបអូសដី ឬទ្រព្យសម្បត្តិ ដកកម្មសិទ្ធិ
ពីអ្នកកាន់កាប់យ៉ាងត្រឹមត្រូវ ។ ក្នុងពេលថ្មីៗនេះ
ពាក្យនេះមានន័យថា រដ្ឋាភិបាលរឹបអូស ទ្រព្យ
សម្បត្តិ ដកកម្មសិទ្ធិពីអ្នកកាន់កាប់ជាតិ
បរទេស ។

F

Favorite son : ហ្វេវ៉ូរីតសុន = បេក្ខជនដែលឈរឈ្មោះ បោះឆ្នោតជាប្រធានាធិបតី ហើយដែលមានគណៈប្រតិភូពីរដ្ឋរបស់ខ្លួនស្រាប់គាំទ្រដែរ។

Federal : នៃសហព័ន្ធ = ពាក្យនេះប្រើសំរាប់អធិប្បាយពីសហភាព។ របបរដ្ឋាភិបាលដែលដឹកនាំដោយរដ្ឋច្រើន ដែលទុកអត សញ្ញាណដ៏តិចតែពុំបានទុកអំណាចទាំងអស់ឲ្យពេញលេញ ។

Federalists : អ្នកសហព័ន្ធនិយម = សមាជិកដែលរៀបចំឡើងជាបក្សនយោបាយ សំរាប់គាំទ្ររដ្ឋាភិបាលសហរដ្ឋអាមេរិកនៅក្រោមរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃសហព័ន្ធ ។

Filibuster : ហ្វីលីប៊ូស្ទ័រ (ការរាំងខ្ទប់បទបញ្ញា) = កលល្បិចរបស់សភាសំរាប់បង្អាក់កុំឲ្យជាប់ច្បាប់ចេញ ច្បាប់ដោយមានគេប្រើវាចាច្រើនយកពេលអស់ទៅដើម្បីសងកេជា ។ ក៏ដូចមកពាក្យនេះមានន័យជាអំពើការៈដែលរៀបរយោធនរបស់អ្នកស្រាវពត៌មានឯកជន ដោយសេសសល់ឡើងក្នុងប្រវត្តិអាមេរិកាំង-ឡាតាំង ។

Foreclosure : រឹបអូសយកសម្បត្តិទ្រព្យដែលដាក់បញ្ចាំ = ការ

ជួប់ សេចក្ដីមេត្រី ដែលដាក់បណ្ដាំ រាជបញ្ជូន
ត្រឡប់ទៅឲ្យម្ចាស់ប្រាក់វិញ ប្ដី ក៏ដាក់សំពៅ
ទ្រាយមួយ ទៅពេបិលស ហៅម្ចាស់ បណ្ដាំមេត្រី មិន
អាចនឹងប៉ៃ សង បំណុល ។

G

Galleon : នាវាបន្ទុកជំនិះអេស្ប៉ាញ = ប្រទេសអេស្ប៉ាញប្រើនាវាក្ដោងយ៉ាងធំ បំពាក់នៅសតវត្សទី ១៦ និងទី១៧ ។

Galley : នាវាចម្បាំងឬពាណិជ្ជ ប្រើក្ដោងនិងចែវ = នាវាវែងស្ដើង ទៅមុខបាន ដោយប្រើចែវខ្លះ ឬទាំងអស់ ។

G.I. : ជីអាយ = ពាក្យស្លោកដែលប្រើនៅ សង្គ្រាមលោកលើកទី ២ ដើម្បីនិយាយពីកង កំលាំងទាហានផ្សេងៗ ពីព្រោះសម្ភារៈ ត្រូវរដ្ឋាភិបាល ដែលផ្ដល់ ការផ្ដល់ឲ្យ ។

Good : សម្បត្តិ ទំនិញ = តាមន័យសេដ្ឋកិច្ច អ្វីៗ ក៏ដោយ ដែលអាចបំពេញ ចំណង់របស់មនុស្ស លោក ស្ទើរដូច ហើយមានតម្លៃក្នុងការដូរ ។

H

Habeas Corpus : ដីកាអញ្ជើញមកសាលាក្ដី = សិទ្ធិបញ្ជាឱ្យ
អ្នកណាដែលចាប់ឃុំឃាំងគេ ឲ្យនាំអ្នកជាប់
ទោសនោះឯង ឲ្យជួបសាលាក្ដី ដើម្បីឲ្យតុលា
ការបានដឹងក្នុងហេតុនៃការឃុំឃាំងនោះ។

Headright : កម្មសិទ្ធិលើដី = ច្បាប់ដែលឲ្យដីទៅអ្នក
ណាដែលទៅតាំងអាណានិគម ឬក៏ទៅជួយ
កន្លែងដែលឲ្យ។

Heavy Cruiser នាវាល្បាត = នាវាដែលដឹកទៅដោយកាំ
ភ្លើងធំធេង និងដែកក្រាស់ធំធេង។

Hierarchy : ឋានន្ដរក្រម សំខាន់ សក្ដិ ឬក៏ថ្នាក់ = របៀប
រៀបចំអំណាចឲ្យមានចុះតាមលំដាប់ពីឋានៈ
ខ្ពស់ចុះទាបរៀងទៅ។

Holding Company ក្រុមហ៊ុនកម្មសិទ្ធិ = ក្រុមហ៊ុនមួយដែលរៀប
ចំសំរាប់ត្រួតត្រាគ្រប់គ្រងលើក្រុមហ៊ុនឯទៀត ឬ
សាខាដែលកម្មឯទៀតទៅតាមកម្មសិទ្ធិ ឬកាន់កាប់
ភាគហ៊ុនឯទៀត។

Huguenots : អ៊ុយហ្គឺណូ = ជនជាតិប្រូតេស្តង់ដែលមាន
សញ្ជាតិបារាំងនៅសម័យសតវត្សទី១៦-១៧។

I

Impeachment	: ការចោទប្រកាន់ = ការចោទប្រកាន់របស់រដ្ឋសភាទៅលើមន្ត្រីសាធារណៈ ហើយដែលសុំឲ្យព្រឹទ្ធសភាកាត់សេចក្ដីមន្ត្រីនោះ។
Indemnity	: សំណង = លាភការពីការខូចខាតដែលត្រូវបង់លុយ។
Indenture	: កិច្ចសន្យាពីការហាត់រៀន = ការយល់ព្រមជាលាយលក្ខអក្សរដើម្បីឲ្យអ្នកដែលមានសេរីភាពឲ្យទៅបំរើមួយពេលឬក៏ទៅហាត់រៀន។
Indictment	: ការចោទប្រកាន់ = ការចោទប្រកាន់ទៅលើមនុស្សម្នាក់ជាអ្នកទោសដែលគ្មានបំពានលើច្បាប់។ គណៈប្រឹក្សាតុលាការធំ បានចេញការចោទប្រកាន់នេះ ហើយរៀបចំឲ្យមានទីមូលហេតុសំពាល់ពេលវិនិច្ឆ័យនៅមុខគណៈប្រឹក្សាតុលាការតូច។
Inflation	: អតិផរណា (ការបោះក្រដាស់ប្រាក់ចេញលើសហេតុ) = គឺហេតុដែលចំនួនទឹកប្រាក់ដែលគេមានច្រើនជាងចំនួនទំនិញដែលមានលក់។ ហេតុនេះហើយតម្លៃស្បៀងហួសពីតម្លៃទំនិញធម្មតា ហើយតម្លៃទិញរបស់ដុល្លារក៏ចុះ

Injunction : អធិបញ្ញា (ការបង្គាប់ ដោយ អាជ្ញាធរ) = ការបង្គាប់បញ្ញា ឲ្យបុគ្គល ឬក្រុម ឲ្យធ្វើ ឬក៏ឲ្យ ឈប់ធ្វើ អំពើការណ៍ណាមួយ ។

Intendant : អាំងតង់ដង់ = [illegible] ការគ្រប់គ្រង [illegible] មួយ ២ [illegible] អាំងតង់ដង់ ។ អាំងតង់ដង់ [illegible] មួយ ២ [illegible]

Interest : ការប្រាក់ = ប្រាក់ដែលត្រូវចំណាយបន្ថែម ពេលណាខ្ចីលុយ ។

J

Joint resolution: ការសម្រេចបញ្ញត្តិច្បាប់រួមគ្នា = របៀបសភាដែល ត្រូវសភាទាំងទ្វេសភា បានយល់ព្រមមូល ស្ដាប់នយោបាយ របស់រដ្ឋាភិបាលសហរដ្ឋ អាមេរិក ។

Judicial review ការត្រួតពិនិត្យតុលាការ = សិទ្ធិរបស់តុលាការ [illegible] ជាពិសេសតុលាការកំពូល ដែលនឹង ដើម្បីប្រកាសថាច្បាប់ពិសេសណាមួយខុសគ្នា ជាមួយនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។

Judiciary ផ្នែកតុលាការ = ផ្នែកនៃរដ្ឋាភិបាលដែលកាត់ សេចក្ដីក្ដីតាមនីតិវិធីក្រោមច្បាប់ ។ តុលាការ នៃសហព័ន្ធថ្នាក់ក្រោម របស់តុលាការ នៃសហព័ន្ធ [illegible] របស់តុលាការនោះ ។ ក្រសួងយុត្តិធម៌ ដែលមានអគ្គមេធាវី ជាមេក្រសួង របស់[illegible] មាន ភារៈអនុវត្តច្បាប់ ហើយនាំអ្នកជាប់ចោទទៅ កាត់សេចក្ដី ។

JUNTA	[illegible]	[illegible]
JURISDICTION	[illegible]	[illegible]
APPELLATE JURISDICTION	[illegible]	[illegible]
ORIGINAL JURISDICTION	[illegible]	[illegible]
KINGDOM	[illegible]	[illegible]
LABOR	[illegible]	[illegible]
LAME DUCK	[illegible]	[illegible]
LEGATION	[illegible]	[illegible]
LEGISLATURE	[illegible]	[illegible]
LEGISLATION	[illegible]	[illegible]

87

LAW	ច្បាប់, [illegible] ។	[illegible]
LEASE	[illegible] ។	[illegible]
LOOSE CONSTRUCTION	[illegible] ។	[illegible]
MANDAMUS	បញ្ជាតុលាការ ។	[illegible]
MANDATE	អាណត្តិ ។	[illegible]
MARTIAL LAW	[illegible] ។	[illegible]
MERCANTILISM	[illegible] ។	[illegible]
MESSAGE	[illegible] ។	[illegible]
MILITIA		[illegible]

		[illegible]
MONARCHY	រាជាធិបតេយ្យ ។	[illegible]
MONOPOLY	សិទ្ធិផ្តាច់មុខ ។	[illegible]
MONOTHEISM	[illegible]	[illegible]
MORTGAGE	[illegible]	[illegible]
NATIONAL	[illegible]	[illegible]
NATIONALISM	[illegible]	[illegible]
NATIVE	[illegible]	[illegible]
NATURALISM	[illegible]	[illegible]

NEUTRAL	[illegible] ຯ	[illegible]
NULLIFICATION	[illegible] ຯ	[illegible]
OUTER GROUP	[illegible] ຯ	[illegible]
PARTY	[illegible] ຯ	[illegible]
PARLIAMENT	ລັດຖະສະພາ, ສະພາ ຯ	[illegible]
PARLIAMENTARY	[illegible] ຯ (adj.)	[illegible]

PRAGMATISM	[illegible]	[illegible]
PRESBYTERIAN	[illegible]	[illegible]
PRIMARY ELECTION	[illegible]	[illegible]
DIRECT PRIMARY	[illegible]	[illegible]
PROFIT	[illegible]	[illegible]
PROPRIETOR	[illegible]	[illegible]

PATRONAGE	ការទំនុកបំរុង, ការគាំពារ ។	[illegible]
PILGRIMS	[illegible]	[illegible]
PLANTATION	ចំការធំ ។	[illegible]
PLATFORM	[illegible] ។	[illegible]
PLEBISCITE	មតិមហាជន, មតិប្រជារាស្ត្រ ។	[illegible]
POOL	[illegible] ។	[illegible]

RECESSION	វិស្សមកាល ។	កំណត់ពេលឈប់ប្រជុំ [illegible]
RECIPROCAL TRADE	ការលក់ដូរទៅវិញទៅមក ។	[illegible] ទៅវិញទៅមក ។
RECOGNITION	ការទទួលស្គាល់ ។	ការទទួលស្គាល់រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេស មួយ ដោយរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសមួយ ទៀត ។
DE JURE RECOGNITION	ការទទួលស្គាល់រដ្ឋាភិបាល ដោយស្របទៅតាមច្បាប់ ។	[illegible] ទទួល ស្គាល់
DE FACTO RECOGNITION	ការទទួលស្គាល់នូវភាព ពិតនៃរដ្ឋាភិបាលណាមួយ ។	[illegible] រដ្ឋាភិបាលណាមួយ [illegible] ។
REDUCTION	ការបន្ថយ ។	[illegible] ។
REPARATIONS	[illegible] ។	[illegible] ។
REPUBLIC	សាធារណរដ្ឋ ។	[illegible]

PROTECTORATE	[illegible] ។	[illegible] ។
PROVISIONAL GOVERNMENT	រដ្ឋាភិបាលបណ្ដោះអាសន្ន ។	រដ្ឋាភិបាល [illegible] ។
PURITAN	អ្នកកាន់ [illegible] ។	[illegible] ទី១៧ [illegible] ។
QUITRENT	[illegible] ។	[illegible]
RADICAL	[illegible] ។	[illegible]
RADICAL REPUBLICANS	សមាជិកបក្ស [illegible] ។	[illegible] ។
RATIONALISM	ទ្រឹស្ដីហេតុផល ។	[illegible] ។
REBATE	បន្ថយ ។	[illegible]

		[illegible]
RESOLUTION	ការសម្រេច, សេចក្ដីវិនិច្ឆ័យ ។	ហើយ [illegible] ការនេះយោបល់ខ្លះ
RETAIL	លក់រាយ (vt) រាយ (n)	របៀបនៃការលក់ [illegible] ។
RIDER	អ្នកជិះសេះប្រណាំង, សេចក្ដីបន្ថែម [illegible] ។	[illegible]
SCRIP	ក្រដាសប្រាក់, [illegible] ។	[illegible] ។
SECESSION	ការ [illegible], ការដកខ្លួន [illegible] ។	[illegible] ។
SECT	ក្រុម [illegible] DENOMINATION	
SECTIONALISM	[illegible] ។	[illegible] ។
SEDITION	ការ [illegible] ។	[illegible]
SEIGNORIES	[illegible] ។	[illegible]

SLAVICES	ការបំរើសេវាកិច្ច, [illegible]	[illegible]
SHARECROPPER	អ្នកធ្វើស្រែ [illegible] ។	អ្នកដែល [illegible] ។
SHAREHOLDER (STOCKHOLDER)	អ្នកកាន់ចំណែក [illegible] ។	អ្នកដែល [illegible] ។
SOVEREIGNTY	អធិបតេយ្យភាព ។	[illegible] ។
SPECIE	[illegible] ។	[illegible] ។
SPECULATION	ការ [illegible] ។	ការ [illegible] ។
SQATTER	អ្នក [illegible] ច្បាប់ ។	អ្នកដែល [illegible] ច្បាប់ ។
STAPLE	ផលសំខាន់ [illegible] ។	[illegible] ។
STATE (THE)	នគរ, ប្រទេស, រដ្ឋ, [illegible] ។	[illegible]

		[illegible]
STATUS QUO	ភាពដដែល ។	[illegible]
STOCK	ហ៊ុនធាន, ដើមការរកស៊ីជាហ៊ុន ។	[illegible]
COMMON		[illegible]
PREFERRED		[illegible]
STRATEGY	ក្បួនសឹក, [illegible] ។	[illegible]
STRICT CONSTRUCTION	ការ[illegible]សិទ្ធិ ។	[illegible]
SUBSIDY	ប្រាក់ជំនួយ, ជំនួយ ។	[illegible]
SUFFRAGE	សិទ្ធិបោះឆ្នោត ។	សិទ្ធិ[illegible] នយោបាយ ។
SYNOD	កិច្ចប្រជុំសាសនា[illegible] ។	កិច្ចប្រជុំ[illegible]

		[illegible]
TACTICS	កល, កលល្បិច, កលយុទ្ធ, [illegible], មធ្យោបាយ ។	[illegible]
TARIFF	កំរិតពន្ធ, កំរិតថ្លៃ, ពន្ធនាំចេញ ។	[illegible]
TERRITORY	ដែន, ដែនដី, ទឹកដី ។	[illegible]
TRADE WINDS	ខ្យល់[illegible] ។	[illegible] AZORES [illegible] CARIBBEAN; [illegible] HEMISPHERE [illegible]
TREATY	កិច្ចព្រមព្រៀង ។	[illegible]
TRUST	ទុកចិត្ត ។	[illegible]
ULTIMATUM	ការសំខាន់ ។	[illegible]
VASSAL	[illegible] អ្នកបម្រើ, ប្រទេសនៅក្រោម[illegible] ។	[illegible]